

2013

CODE : G

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका
चाळणी परीक्षा

एकूण प्रश्न : 200

एकूण गुण : 200

वेळ : 2 (दोन) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्दादोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

GO2

2

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

StudentBounty.com

A

3

1. फेब्रुवारी 2012 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य मानवाधिकार आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) न्यायमूर्ती क्षितीज व्यास	(2) न्यायमूर्ती काटजू एम.
(3) न्यायमूर्ती बालकृष्णन बी.के.	(4) श्री आर.के. गायकवाड

Who was the Chairman of Maharashtra State Human Rights Commission till Feb. 2012 ?

(1) Justice Kshitij Vyas	(2) Justice Katju M.
(3) Justice Balkrushnan B.K.	(4) Mr. R.K. Gaikwad

2. 'हिग्स बोसॉन' या देवकणातील 'बोसॉन' हे नाव कोणत्या भारतीय शास्त्रज्ञांचे नाव दर्शविते ?

(1) जगदीश बोस	(2) सत्येंद्रनाथ बोस
(3) अमोल बोस	(4) सी.व्ही. रमन

The name 'Boson' in 'Higgs Boson' (God particle) refers to which Indian scientist ?

(1) Jagdish Bose	(2) Satyendranath Bose
(3) Amol Bose	(4) C.V. Raman

3. 5 वी 'ब्रिक्स' परिषद 26-27 मार्च 2013 रोजी पार पडली. एकंदरीत 'ब्रिक्स' देशांबाबत पुढील विधाने पहा :

- (A) जगाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी 26 टक्के क्षेत्र या देशांनी व्यापले आहे.
 (B) जगाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी 43 टक्के लोकसंख्या या देशांची आहे.
 (C) या देशांचा जागतिक व्यापार 17 टक्के आहे.
 (D) ही परिषद बिर्जिंग येथे आयोजित करण्यात आली होती.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (A) आणि (B)	(2) (B) आणि (C)
(3) (A), (B) आणि (C)	(4) (A), (B), (C) आणि (D)

5th 'BRICS' summit took place on March 26-27, 2013. Consider the following statements about BRICS :

- (A) command nearly 26 percent of the World's geographical area.
 (B) 43 percent of the World's population.
 (C) 17 percent of the global trade.
 (D) the summit was held in Beijing.

Which of the statements given above are correct ?

(1) (A) and (B)	(2) (B) and (C)
(3) (A), (B) and (C)	(4) (A), (B), (C) and (D)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

4

4. 2011 चा इंदिरा गांधी शांतता, निःशस्त्रीकरण व विकास पुरस्कार कोणास प्रदान करण्यात आला ?

(1) इला भट्ट	(2) जयमाला शिलेदार
(3) सरोजा वैद्यनाथन	(4) ऑंग सान सू की

Who was conferred upon the Indira Gandhi Peace Disarmament and Development Award for 2011 ?

(1) Ila Bhatt	(2) Jaimala Shiledar
(3) Saroja Vaidyanathan	(4) Aung Sun Suu Kyi

5. ज्ञानपीठ प्राप्त महिला व त्यांच्या भाषेबाबत जोड्या लावा.

विजेत्या	भाषा
(a) अमृता प्रितम	(i) हिंदी
(b) महादेवी वर्मा	(ii) ओडिया
(c) महाश्वेता देवी	(iii) पंजाबी
(d) प्रतिभा रे	(iv) बंगाली

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the pairs with reference to Jnanpith award winner women and their languages :

Recipient	Language
(a) Amrita Pritam	(i) Hindi
(b) Mahadevi Varma	(ii) Odia
(c) Mahasweta Devi	(iii) Punjabi
(d) Pratibha Ray	(iv) Bengali

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

5

6. रिकामी जागा भरा.

कावेरी पाणी वाटप व्यवस्था ठरविणारा 'कावेरी पाणी तंटो लवाद' हा _____ राज्यांशी निगडीत आहे.

- (1) महाराष्ट्र, कर्नाटक, तामिळनाडू
- (2) मध्यप्रदेश, कर्नाटक, केरळ
- (3) कर्नाटक, तामिळनाडू, केरळ, पदुचेरी
- (4) महाराष्ट्र तामिळनाडू, केरळ

Complete the following sentence.

'The Cauvery Water Disputes Tribunal' deals with sharing of the water of Cauvery among the states of _____.

- (1) Maharashtra, Karnataka, Tamilnadu
- (2) Madhya Pradesh, Karnataka, Kerala
- (3) Karnataka, Tamilnadu, Kerala, Puducherry
- (4) Maharashtra, Tamilnadu, Kerala

7. असोचाम अहवालानुसार 1 जानेवारी ते 15 डिसेंबर 2012 या दरम्यान भारतामध्ये आर्थिक क्षेत्रात नोकरीच्या निर्मितीमध्ये किती प्रमाणात घट झाली ?

(1) 10.02%	(2) 15.96%	(3) 21.00%	(4) 07.60%

According to ASSOCHAM report what was the rate of decrease in employment generation in economic sector in India during 1st Jan. - 15th Dec. 2012 ?

(1) 10.02%	(2) 15.96%	(3) 21.00%	(4) 07.60%

8. कोणाचा जन्मदिवस "राष्ट्रीय क्रीडा दिन" म्हणून साजरा करण्यात येतो ?

(1) खाशाबा जाधव	(2) मेजर ध्यानचंद
(3) दारा सिंग	(4) रंधावा

Whose birthday is celebrated as "National Sports Day" ?

(1) Khashaba Jadhav	(2) Major Dhyanchand
(3) Dara Singh	(4) Randhava

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

6

9. भारतीय अर्थमंत्रालयाचे मुख्य आर्थिक सल्लागार म्हणून कोणाची नियुक्ती करण्यात आली ?

(1) के.के.बत्रा	(2) अवतार सिंग
(3) रघुराम राजन	(4) उदित कुलकर्णी

Who has been appointed as a Chief Economic Advisor to the Finance Ministry of India ?

(1) K.K. Batra	(2) Avatar Singh
(3) Raghuram Rajan	(4) Udit Kulkarni

10. रसायन शास्त्रामधील कोणत्या संशोधनाबद्दल अमेरिकन शास्त्रज्ञांना नोबेल पारितोषिक 2012 प्रदान करण्यात आले ?

(1) मेटाबोलिझम	(2) कॅटबोलिझम	(3) जी-प्रोटीन	(4) इन्सुलिन

For which research in chemistry, American Scientists have received Nobel Prize 2012 ?

(1) Metabolism	(2) Catabolism	(3) G - Protein	(4) Insulin

11. खालीलपैकी कोणत्या संस्थेने G 2012 - S या धूमकेतूचा शोध लावला ?

(1) आय.एस.ओ.	(2) आय.एस.एस.आर.	(3) एफ.आय.सी.आर.	(4) आय.एस.ओ.एन.

Which institution has discovered G 2012 - S comet ?

(1) ISO	(2) ISSR	(3) FICR	(4) ISON

12. महिन्यातील कोणत्या सोमवारी महाराष्ट्रामध्ये लोकशाही दिन साजरा करण्यात येतो ?

(1) पहिला	(2) दुसरा	(3) तिसरा	(4) चौथा

Which Monday of a month is celebrated as a Democracy Day in Maharashtra ?

(1) First	(2) Second	(3) Third	(4) Fourth

13. महाराष्ट्रामध्ये 'राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजना' कधी पासून सुरू झाली ?

(1) 2 जुलै 2012	(2) 2 ऑगस्ट 2012
(3) 2 सप्टेंबर 2012	(4) 2 डिसेंबर 2012

When was the 'Rajiv Gandhi Jivandai Health Scheme' started in Maharashtra ?

(1) 2 nd July 2012	(2) 2 nd August 2012
(3) 2 nd September 2012	(4) 2 nd December 2012

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

7

14. बॅसल - 3 प्रणालीचा कालावधी कोणता आहे ?

- (1) 2011-2015 (2) 2012-2016 (3) 2013-2017 (4) 2014-2018

What is the period of Basel - 3 system ?

- (1) 2011-2015 (2) 2012-2016 (3) 2013-2017 (4) 2014-2018

15. प्रसिद्ध याहू कंपनीच्या अध्यक्षपदी कोणाची निवड करण्यात आली ?

- (1) रॉबर्ट कूक (2) अॅलन डोनाल्ड
(3) प्रीत सिंग (4) मॉरिसा मेयर

Who has been appointed as a President of the well known Yahoo company ?

- (1) Robert Kook (2) Alen Donald
(3) Preet Singh (4) Marissa Mayer

16. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या अहवालानुसार सन 2050 पर्यंत ज्येष्ठ नागरिकांची लोकसंख्या किती अब्ज असेल ?

- (1) एक अब्ज (2) दोन अब्ज (3) तीन अब्ज (4) चार अब्ज

According to the UNO report what will be the population of senior citizens in 2050 ?

- (1) One billion (2) Two billion (3) Three billion (4) Four billion

17. फेब्रुवारी 2013 मध्ये घोषित झालेल्या सोहळ्यात सर्वोत्कृष्ट चित्रपटाचा ऑस्कर सन्मान कोणत्या चित्रपटास मिळाला ?

- (1) लिंकन (2) लाईफ ऑफ पाय
(3) आर्गो (4) झीरो डार्क थर्टी

Which of the following films received the Best Film Oscar Award in the Oscar Award Ceremony held in February 2013 ?

- (1) Lincoln (2) Life of Pi
(3) Argo (4) Zero Dark Thirty

18. मालदीव मधील भारताचे उच्चायुक्त म्हणून कोणाची नियुक्ती करण्यात आली ?

- (1) राजीव शहारे (2) रतन शहा
(3) आशिष जाधव (4) कमलेश कुमार

Who has been appointed as a High Commissioner of India for Maldives ?

- (1) Rajiv Shahare (2) Ratan Shah
(3) Ashish Jadhav (4) Kamlesh Kumar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

19. राजीव गांधी खेल रत्न पुरस्कार 2012 नेमबाजीकरिता कोणाला प्रदान करण्यात आला ?

- (1) मनदीप सिंग (2) विजय कुमार (3) सुधा सिंग (4) विनोद कुमार

Who is the recipient of Rajiv Gandhi Khel Ratna Award for 2012 for shooting ?

- (1) Mandeep Singh (2) Vijay Kumar (3) Sudha Singh (4) Vinod Kumar

20. 'द कॅज्युअल व्हेकन्सी' या कादंबरीची लेखिका कोण आहे ?

- (1) अमृता प्रितम (2) जे.के.रोलिंग
(3) नॅन्सी क्रो (4) शोभा डे

Who is the authoress of 'The Casual Vacancy' ?

- (1) Amruta Pritam (2) J.K. Rowling
(3) Nancy Krow (4) Shobha Dey

21. बाराव्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये अंदाजित विकास दर किती दर्शविला आहे ?

- (1) 3.00% (2) 4.20% (3) 7.50% (4) 8.20%

What is the expected growth rate in the 12th Five Year Plan ?

- (1) 3.00% (2) 4.20% (3) 7.50% (4) 8.20%

22. रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रकानुसार 1 जानेवारी 2013 पासून कोणती धनादेश प्रणाली लागू करण्यात आली ?

- (1) सी.एस.टी. 2010 (2) सी.टी.एस. 2011 (3) सी.टी.एस. 2012 (4) सी.टी.एस. 2010

As per Reserve Bank circular which cheque system is in effect from 1st January 2013 ?

- (1) CST 2010 (2) CTS 2011 (3) CTS 2012 (4) CTS 2010

23. मुंबई ग्राम पंचायत (दुसरी सुधारणा) विधेयक 2012 नुसार एका वर्षात किती ग्रामसभा घेण्याची तरतुद करण्यात आली आहे ?

- (1) चार (2) पाच (3) सहा (4) सात

According to Mumbai Gram Panchayat (Second Amendment) Bill 2012, how many village meetings have been made mandatory in a year ?

- (1) Four (2) Five (3) Six (4) Seven

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

9

24. 1952 च्या राष्ट्रीय वन नीतीनुसार देशाच्या एकूण भूभागाच्या किती टक्के भागावर वन असावे ?

- (1) 20 (2) 25 (3) 33 (4) 40

As per Forest Policy of 1952, out of total land of the country how much percent land must be under forests ?

- (1) 20 (2) 25 (3) 33 (4) 40

25. मलाला युसुफझाई हिला नोबेल नामांकन मिळावे म्हणून कोणत्या वेबसाईटवरून चळवळ उभारण्यात आली ?

- (1) नॉमिनेशन डॉट ऑर्ग (2) प्राईज डॉट ऑर्ग
(3) चेंज डॉट ऑर्ग (4) मुव्ह डॉट ऑर्ग

Which website started a movement to get nomination for Nobel Prize to Malala Yousafzai ?

- (1) Nomination.org (2) Prize.org
(3) Change.org (4) Move.org

26. सेमेंटिक पॉइंटर आर्किटेक्चर युनिफाईड नेटवर्क (स्पॉन) हे काय आहे ?

- (1) कृत्रिम मेंदू (2) कृत्रिम डोके (3) कृत्रिम हात (4) कृत्रिम पाय

What is Semantic Pointer Architecture Unified Network (SPAUN) ?

- (1) Artificial Brain (2) Artificial Head (3) Artificial Hand (4) Artificial Leg

27. 97 (सत्याण्णवी) घटना दुरुस्ती कोणत्या क्षेत्राशी संबंधित आहे ?

- (1) आरोग्य (2) सहकार (3) शिक्षण (4) प्रदूषण

What does Constitution Amendment Bill 97 refer to ?

- (1) Health (2) Co-operation (3) Education (4) Pollution

28. पंतप्रधानांच्या हस्ते आधार योजनेचा आरंभ कोणत्या जिल्ह्यामधून करण्यात आला ?

- (1) अमरावती (2) ठाणे (3) नंदुरबार (4) चंद्रपूर

In which district the Prime Minister inaugurated the AADHAR scheme ?

- (1) Amravati (2) Thane (3) Nandurbar (4) Chandrapur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

29. महात्मा गांधी यांच्या जगातील सर्वात उंच पुतळ्याबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- (A) हा ब्राँझ पुतळा गांधी मैदान, पाटणा येथे आहे.
- (B) हा ब्राँझ पुतळा गांधी मैदान, नवी दिल्ली येथे आहे.
- (C) हा पुतळा 70 फूट उंच आणि 25 टन वजनी आहे.
- (D) या पुतळ्याचे अनावरण 15 फेब्रुवारी, 2013 रोजी भारताच्या राष्ट्रपतीने केले.
- (E) या पुतळ्याचे अनावरण 15 फेब्रुवारी 2013 रोजी बिहारच्या मुख्यमंत्र्यांनी केले.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) (A), (C) आणि (D) (2) (B), (C) आणि (E)
- (3) (A), (C) आणि (E) (4) (B), (C) आणि (D)

Consider the following statements about world's tallest statue of Mahatma Gandhi :

- (A) It is a bronze statue at Gandhi Maidan, Patna.
- (B) It is a bronze statue at Gandhi Maidan, New Delhi.
- (C) It is 70 feet high and weighs 25 tonnes.
- (D) The President of India unveiled it on Feb. 15, 2013.
- (E) The Chief Minister of Bihar unveiled it on Feb, 15, 2013.

Which of the statements given above are correct ?

- (1) (A), (C) and (D) (2) (B), (C) and (E)
- (3) (A), (C) and (E) (4) (B), (C) and (D)

30. सन 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रामध्ये मुलींचे प्रमाण दर हजारी मुलांमागे किती आहे ?

- (1) 773 (2) 883 (3) 972 (4) 975

As per the Census 2011, what is the number of girls per 1000 boys in Maharashtra ?

- (1) 773 (2) 883 (3) 972 (4) 975

31. दोन संख्यांचा गुणाकार 30 आहे. त्यांच्या वर्गाची बेरीज 61 आहे, तर त्या दोन संख्यांची बेरीज किती ?

- (1) 13 (2) 11 (3) 91 (4) 31

If the product of two numbers is 30 and sum of their squares is 61, then what is the sum total of these numbers ?

- (1) 13 (2) 11 (3) 91 (4) 31

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

11

32. खालील मांडणीतील अशी '9' ची संख्या सांगा की जिच्यानंतर 6 व तिच्यापूर्वी 3 आहे ?

5693693969364396639635439673965

- (1) 5 (2) 8 (3) 6 (4) 7

How many '9's are there which are preceded by 3 and succeeded by 6 in the following sequence ?

5693693969364396639635439673965

- (1) 5 (2) 8 (3) 6 (4) 7

33. $11.98 \times 11.98 + 11.98 \times x + 0.02 \times 0.02$

यामध्ये x ची किंमत किती असावी म्हणजे पूर्ण वर्ग संख्या मिळेल ?

- (1) 0.04 (2) 0.16 (3) 0.64 (4) 0.09

$11.98 \times 11.98 + 11.98 \times x + 0.02 \times 0.02$

In this expression, which number should replace x so that we get a complete square ?

- (1) 0.04 (2) 0.16 (3) 0.64 (4) 0.09

34. एका शहरामध्ये सर्व सहा अंकी टेलीफोन आहेत. त्यापैकी पहिले दोन अंक 41, किंवा 42 किंवा 46 किंवा 62 किंवा 64 आहेत. तर वेगवेगळ्या सहा अंकाचे टेलीफोन किती ?

- (1) 8400 (2) 7200 (3) 9200 (4) 9400

In certain city, all telephone numbers have six digits, the first two digits being 41, or 42 or 46 or 62 or 64. How many telephone numbers will there be having all six digits different ?

- (1) 8400 (2) 7200 (3) 9200 (4) 9400

35. खाली दिलेल्या विद्यार्थ्यांच्या इंचातील उंचीच्या मुल्यातील संख्यांचा मध्यक व एक चतुर्थांश भाग काढा.

51, 53, 52, 51, 54, 53, 50, 54, 55, 53, 54

- (1) मध्यक = 54, एक चतुर्थांश = 51 (2) मध्यक = 51, एक चतुर्थांश = 53

- (3) मध्यक = 52.5, एक चतुर्थांश = 52 (4) मध्यक = 53, एक चतुर्थांश = 51

Calculate the median and the first quartile from the following values of heights in inches of a group of students.

51, 53, 52, 51, 54, 53, 50, 54, 55, 53, 54

- (1) Median = 54, $Q_1 = 51$ (2) Median = 51, $Q_1 = 53$

- (3) Median = 52.5, $Q_1 = 52$ (4) Median = 53, $Q_1 = 51$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

12

36. 1728 चे घनमूळ काढा.

- (1) 22 (2) 12 (3) 18 (4) 14

Extract the cube root of 1728.

- (1) 22 (2) 12 (3) 18 (4) 14

37. 47562 या संख्येतून कमीत कमी कोणती संख्या वजा केली असता त्या संख्येस 13 ने भाग जातो ?

- (1) -5 (2) +8 (3) 5 (4) -8

What is the smallest integer which when subtracted from the number 47562 will make it exactly divisible by 13 ?

- (1) -5 (2) +8 (3) 5 (4) -8

38. भागाकार करा.

$$2695 \div 55 = \underline{\quad? \quad}.$$

- (1) 39 (2) 49 (3) 54 (4) 45

Divide

$$2695 \text{ by } 55 = \underline{\quad? \quad}.$$

- (1) 39 (2) 49 (3) 54 (4) 45

39. 4 क्रमवार विषम संख्यांची सरासरी 42 आहे. तर त्यातील सर्वात लहान व सर्वात मोठ्या संख्येतील फरक किती ?

- (1) 5 (2) 6 (3) 4 (4) 7

If average of four consecutive odd numbers is 42, then what is the difference between the smallest and the largest of them ?

- (1) 5 (2) 6 (3) 4 (4) 7

40. खालील गुणाकार करा.

$$7621 \times 11 = \underline{\quad? \quad}.$$

- (1) 76821 (2) 73831 (3) 83831 (4) 76831

Multiply :

$$7621 \times 11 = \underline{\quad? \quad}.$$

- (1) 76821 (2) 73831 (3) 83831 (4) 76831

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

13

41. $\frac{\sqrt{256}}{\sqrt{13 + \sqrt{9}}} = ?$

- (1) 3 (2) 5 (3) 4 (4) 6

$\frac{\sqrt{256}}{\sqrt{13 + \sqrt{9}}} = ?$

- (1) 3 (2) 5 (3) 4 (4) 6

42. एका रांगेत पृथा समोरून 7 व्या क्रमांकावर तर मागून 10 व्या क्रमांकावर उभी आहे तर त्या रांगेत एकूण किती लोक उभे आहेत ?

- (1) 17 (2) 16 (3) 18 (4) 15

In a queue, Prutha is standing on the 7th place from the front and on the 10th place from the back. How many persons are there in a queue ?

- (1) 17 (2) 16 (3) 18 (4) 15

43. खालील अपूर्णाकांची बेरीज करा :

$\frac{2}{7} + \frac{2}{3}$

- (1) $\frac{4}{21}$ (2) $\frac{21}{20}$ (3) $\frac{4}{10}$ (4) $\frac{20}{21}$

Add the following fractions :

$\frac{2}{7} + \frac{2}{3}$

- (1) $\frac{4}{21}$ (2) $\frac{21}{20}$ (3) $\frac{4}{10}$ (4) $\frac{20}{21}$

44. समजा $17 - 4 = 305$ आणि $19 - 7 = 410$ असेल तर $23 - 5$ किती ?

- (1) 18 (2) 545 (3) 554 (4) 455

If $17 - 4 = 305$ and $19 - 7 = 410$ then what is the value of $23 - 5 = ?$

- (1) 18 (2) 545 (3) 554 (4) 455

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

14

45. खालील तक्त्यात प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता अंक असेल ?

1	?	3
9	729	27
81	243	6561

- (1) 2092 (2) 2296 (3) 2498 (4) 2187

In the following table which number should be present in place of the question mark ?

1	?	3
9	729	27
81	243	6561

- (1) 2092 (2) 2296 (3) 2498 (4) 2187

46. 23.1 चा वर्ग काढा.

- (1) 533.61 (2) 529.01 (3) 409.61 (4) 5336.1

Find square of 23.1

- (1) 533.61 (2) 529.01 (3) 409.61 (4) 5336.1

47. खालील राशीची किंमत किती ?

$$0.65 \times 0.37 - 0.65 \times 0.15 + 0.65 \times 0.78.$$

- (1) 6.5 (2) 0.65 (3) 0.065 (4) 0.845

What is the value of the following expression ?

$$0.65 \times 0.37 - 0.65 \times 0.15 + 0.65 \times 0.78.$$

- (1) 6.5 (2) 0.65 (3) 0.065 (4) 0.845

48. एका वर्गात 100 विद्यार्थी आहेत. त्यामध्ये 70 मुलांचे एका विषयातील सरासरी मार्कस् 75 आहेत. वर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांचे सरासरी गुण 72, आहेत. तर मुलींचे सरासरी गुण किती ?

- (1) 73 (2) 65 (3) 68 (4) 74

In a class of 100 students average marks of 70 boys in a subject are 75. If average marks of the complete class are 72 then what are the average marks of the girls ?

- (1) 73 (2) 65 (3) 68 (4) 74

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

15

49. एका चौरस ठोकळ्याची बाजू 5 सेमी आहे. त्याच्या प्रत्येक बाजूला वेगवेगळा रंग दिलेला आहे. जर त्या ठोकळ्या 1 घन सेमी चे समान भाग केले तर किती काटकोनी लहान ठोकळे असतील त्यांच्या एकाही बाजूला रंग नसेल ?

(1) 25 (2) 98 (3) 27 (4) 100

A cube having each side 5 cm, has every face coloured with a different colour. If the cube is cut into small cubes of volume 1 cubic cm each, how many small cubes will not be coloured on any side ?

(1) 25 (2) 98 (3) 27 (4) 100

50. $\frac{0.24 \times 0.24 + 0.48 \times 0.26 + 0.26 \times 0.26}{0.5} = ?$

(1) 0.5 (2) 0.05 (3) 0.025 (4) 0.25

$\frac{0.24 \times 0.24 + 0.48 \times 0.26 + 0.26 \times 0.26}{0.5} = ?$

(1) 0.5 (2) 0.05 (3) 0.025 (4) 0.25

51. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी खाली दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य संख्या निवडा :

3	5	7
9	25	49
27	125	?

(1) 245 (2) 343 (3) 349 (4) 363

Replace the question mark from the given alternatives appropriately :

3	5	7
9	25	49
27	125	?

(1) 245 (2) 343 (3) 349 (4) 363

52. खालील संख्यामालेतील क्रमाने येणारे पुढील पद कोणते ?

1, 2, 6, 15, 31, 56, ____?

(1) 92 (2) 81 (3) 71 (4) 60

What will be the next consecutive term in the following series ?

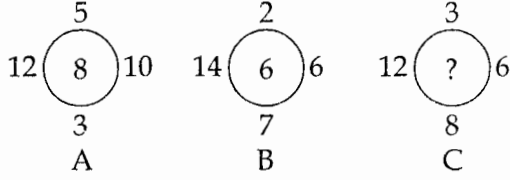
1, 2, 6, 15, 31, 56, ____?

(1) 92 (2) 81 (3) 71 (4) 60

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

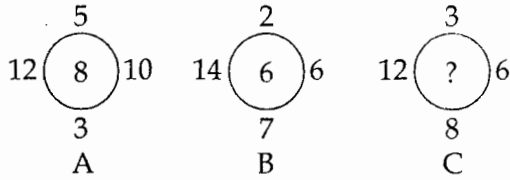
P.T.O.

53. A, B, C या वर्तुळातील संख्या वर्तुळाबाहेरील संख्यांशी विशिष्ट पद्धतीने संबंधित आहेत. त्या संबंधानुसार, वर्तुळाच्या प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल?

- (1) 3 (2) 4 (3) 6 (4) 9

The numbers inside the circles A, B, C bear some specific relationship with the outside ones. On the basis of this relationship, what number should replace the question mark in circle C?

- (1) 3 (2) 4 (3) 6 (4) 9

54. पहिल्या ओळीत अक्षर मालिका असून दुसऱ्या ओळीत अंकमालिका आहे. अंकमालिकेतील प्रत्येक अंक, अक्षर मालिकेतील एका अक्षराचा निर्देशक आहे. प्रत्येक मालिकेत काही पदे गळलेली आहेत. अंकमालिकेतील शेवटचे चार पदे दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा :

a b _ _ _ _ h g _ b _ _ b a _ _ _ _ _
 _ _ 1 _ _ 3 _ 1 _ 2 _ _ _ 3 _ 1 _ _ 1 _

- (1) 4 2 1 3 (2) 3 2 1 4 (3) 2 3 1 4 (4) 2 4 1 3

There is a letter series in the first row and a number series in the second row. Each number in the number series stands for a letter in the letter series. In each series some terms are missing. Find the last four terms in the number series, from the given alternatives :

a b _ _ _ _ h g _ b _ _ b a _ _ _ _ _
 _ _ 1 _ _ 3 _ 1 _ 2 _ _ _ 3 _ 1 _ _ 1 _

- (1) 4 2 1 3 (2) 3 2 1 4 (3) 2 3 1 4 (4) 2 4 1 3

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

17

55. मनोजला 50 किमी अंतर स्वतःच्या सायकलवरून जायचे आहे तो प्रत्येक तासाला 12.5 किमी अंतर कापतो. प्रत्येक 12.5 किमी अंतर गेल्यानंतर तो 20 मिनिटाची विश्रांती घेतो. तर त्याला संपूर्ण अंतर जाण्यास किती वेळ लागेल?

(1) 5 तास (2) 4 तास 20 मिनिटे (3) 5 तास 20 मिनिटे (4) 6 तास

Manoj wants to cover 50 km distance on his bicycle. He covers 12.5 km per hour. After every 12.5 km, he takes rest for 20 minutes. How much time will he take to cover the entire distance ?

(1) 5 hrs. (2) 4 hrs. 20 min. (3) 5 hrs. 20 min. (4) 6 hrs.

56. प्रश्न चिन्हाच्या जागी अचूक पर्याय निवडा.

80 : 120 :: ? : 224

(1) 168 (2) 160 (3) 180 (4) 100

Choose the correct alternative in place of the question mark.

80 : 120 :: ? : 224

(1) 168 (2) 160 (3) 180 (4) 100

57. एका वर्गात गणित या विषयात 30% विद्यार्थी अनुत्तीर्ण झाले आहेत व विज्ञानात 45% विद्यार्थी अनुत्तीर्ण झालेले आहेत. दोन्ही विषयात उत्तीर्ण झालेल्यांची टक्केवारी 40 आहे. दोन्ही विषयात अनुत्तीर्ण झालेल्यांची संख्या 150 असेल तर त्या वर्गात एकूण विद्यार्थी किती ?

(1) 500 (2) 150 (3) 1000 (4) 700

In a class 30% students have failed in mathematics and 45% students have failed in science. The percentage of the students who passed in both the subjects is 40. If the number of students failed in both the subjects is 150, how many students are there in the class ?

(1) 500 (2) 150 (3) 1000 (4) 700

58. निळा, हिरवा, लाल, पिवळा या रंगाचे दिवे याच क्रमाने एकापुढे एक लावल्यास 67 व्या क्रमांकाचा दिवा कोणत्या रंगाचा असेल ?

(1) नीळा (2) पिवळा (3) हिरवा (4) लाल

If Blue, Green, Red and Yellow coloured bulbs are fitted in this order, what coloured bulb will be at Sr. No. 67 ?

(1) Blue (2) Yellow (3) Green (4) Red

59. जर + म्हणजे -, - म्हणजे ×, × म्हणजे ÷ आणि ÷ म्हणजे +, तर :

$15 \times 3 \div 15 + 5 - 2 = ?$

(1) 30 (2) 0 (3) 6 (4) 10

If + means -, - means ×, × means ÷ and ÷ means +, then,

$15 \times 3 \div 15 + 5 - 2 = ?$

(1) 30 (2) 0 (3) 6 (4) 10

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

60. दिलेल्या संख्या श्रेणीतील गळलेली संख्या शोधा.

4, 8, 16, ____, 44, 64

- (1) 22 (2) 28 (3) 32 (4) 34

Find the missing number in the given number series :

4, 8, 16, ____, 44, 64

- (1) 22 (2) 28 (3) 32 (4) 34

61. खालीलपैकी कोणते वेन चित्र प्रोटॉन, इलेक्ट्रॉन आणि अणू यातील संबंध दर्शविते ?

Which figure represents the relation between Proton, Electron and Atom ?

62. गीता सीता पेक्षा मोठी आहे. मीता सीता पेक्षा मोठी परंतु गीता पेक्षा लहान आहे. सुवर्णा, हरि आणि सीता पेक्षा लहान आहे. सीता हरि पेक्षा मोठी आहे. तर सर्वात लहान कोण ?

- (1) गीता (2) मीता (3) सुवर्णा (4) हरी

Geeta is older than Sita. Meeta is older than Sita but younger than Geeta. Suvarna is younger than both Hari and Sita. Sita is older than Hari. Who is the youngest one ?

- (1) Geeta (2) Meeta (3) Suvarna (4) Hari

63. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य संख्या दिलेल्या पर्यायांतून निवडा :

3	15	5
5	35	7
9	?	5

- (1) 54 (2) 50 (3) 49 (4) 45

Replace the question mark from the given alternatives correctly :

3	15	5
5	35	7
9	?	5

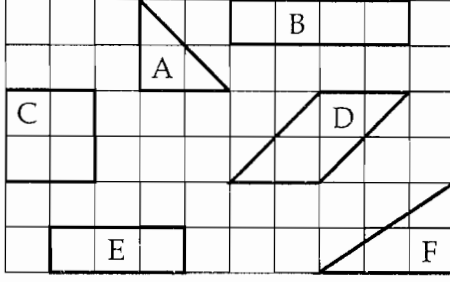
- (1) 54 (2) 50 (3) 49 (4) 45

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

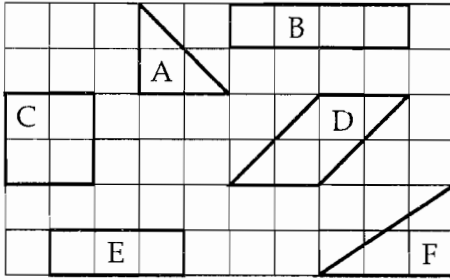
19

64. आलेखाचे निरीक्षण करून समान क्षेत्रफळ असलेल्या आकृत्यांचा गट निवडा.

- (1) B, C, D (2) B, D, F (3) C, D, F (4) E, D, B

Observe the graph and select a group of figures, having the same area.

- (1) B, C, D (2) B, D, F (3) C, D, F (4) E, D, B

65. योग्य पर्याय निवडून रिकामी जागा भरा.

1, 3, 9, 27, 81, ____, 729

- (1) 243 (2) 108 (3) 90 (4) 641

Select the correct alternative to fill in the blank.

1, 3, 9, 27, 81, ____, 729

- (1) 243 (2) 108 (3) 90 (4) 641

66. एक संख्या दुसरीपेक्षा 3 ने लहान आहे दुसरी संख्या तिसरीपेक्षा 5 ने लहान आहे तिसरी संख्या चौथीपेक्षा 13 ने लहान आहे. चारही संख्यांची बेरीज 96 येते तर-सर्वात मोठ्या व सर्वात लहान संख्येतील फरक किती असेल?

- (1) 19 (2) 20 (3) 21 (4) 22

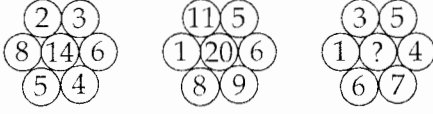
One number is smaller than the second number by 3, the second number is smaller than the third number by 5, the third number is smaller than the fourth number by 13. The total of all the four numbers is 96. Then what is the difference between the greatest and the smallest number ?

- (1) 19 (2) 20 (3) 21 (4) 22

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

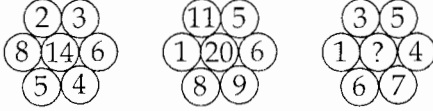
P.T.O.

67. खालील आकृतीत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

- (1) 18 (2) 14 (3) 13 (4) 19

In the following figures find out the number in place of the question mark.

- (1) 18 (2) 14 (3) 13 (4) 19

68. दिलेल्या विधानांच्या संचाच्या आधारे कोणता निष्कर्ष काढता येईल ?

- (a) फक्त वयोगट 11 ते 12 दरम्यानचे, डाव्या हाताने काम करणारे, शाळेत शिकणारे, कृति कसोटीसाठी पात्र आहेत.
- (b) कृति कसोटीसाठी आवश्यक असणाऱ्या कौशल्याच्या सरावासाठी सर्व स्त्री उमेदवारांना मदत करण्यात आलेली आहे.
- (c) उमेदवारांपैकी काही पुरुष आहेत.
- (1) कृतिसाठी आवश्यक कौशल्याच्या सरावासाठी सर्व शिकणाऱ्यांना मदतीची गरज आहे.
- (2) कृति कसोटीला बसलेले सर्व उमेदवार डाव्या हाताने काम करणारे आहेत.
- (3) कृति कौशल्याच्या सरावासाठी सर्व स्त्री उमेदवारांना मदतीची गरज आहे.
- (4) डाव्या हाताने काम करणाऱ्या सर्व शिकणाऱ्यांना कौशल्य सरावासाठी मदतीची गरज आहे.

Which of the conclusions can be drawn on the basis of given set of statements ?

- (a) Only left-handed school learners between age group 11 to 12 are eligible for performance test.
- (b) All female candidates are assisted to practise skills required for performance test.
- (c) Some of the candidates are males.
- (1) All learners needed assistance for practicing skills required to perform.
- (2) All participants appearing for performance test are left-handed.
- (3) All female participants needed assistance for practicing performance skills.
- (4) All left handed learners needed assistance for practicing skills.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

21

69. अक्षय आणि विजय एकाच बिंदूवरून निघाले. अक्षय 3 कि.मी. उत्तरेकडे चालला आणि उजवीकडे वळून त्या 4 कि.मी अंतर कापले. विजय पश्चिमेकडे 5 कि.मी. चालला आणि उजवीकडे वळून 3 कि.मी. चालला तर ती दोघे एकमेकांपासून किती दूर आहेत ?

- (1) 10 कि.मी. (2) 9 कि.मी. (3) 8 कि.मी. (4) 6 कि.मी.

Akshay and Vijay start from a fixed point. Akshay moves 3 km North and turns right and then covers 4 km. Vijay moves 5 km west and turns right and walks 3 km. Now how far are they, from each other ?

- (1) 10 km (2) 9 km (3) 8 km (4) 6 km

70. वर्गात एका रांगेत पाच मुले बसलेली आहेत. प्रकाश हा मोहनच्या डाव्या बाजूस आणि अमनच्या उजव्याबाजूस बसलेला आहे. रोहन हा नमनच्या उजव्याबाजूस परंतु अमनच्या डाव्याबाजूस बसलेला आहे. तर मधोमध कोण बसलेले आहे ?

- (1) अमन (2) रोहन (3) प्रकाश (4) मोहन

In the classroom, five boys are sitting in a row ; Prakash is to the left of Mohan and to the right of Aman. Rohan is sitting to the right of Naman, but to the left of Aman. Who is sitting at the centre ?

- (1) Aman (2) Rohan (3) Prakash (4) Mohan

71. महाराष्ट्र राज्याचे सरासरी वार्षिक पर्जन्यमान किती आहे ?

- (1) 140 से.मी. (2) 135 से.मी. (3) 155 से.मी. (4) 130 से.मी.

What is the average annual rainfall of Maharashtra ?

- (1) 140 c.m. (2) 135 c.m. (3) 155 c.m. (4) 130 c.m.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

22

72. जोड्या लावा :

A	B
(a) संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान	(i) अमरावती
(b) गुगामाल राष्ट्रीय उद्यान	(ii) चंद्रपुर
(c) ताडोबा राष्ट्रीय उद्यान	(iii) मुंबई उपनगर
(d) पेंच राष्ट्रीय उद्यान	(iv) नागपूर

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

A	B
(a) Sanjay Gandhi National Park	(i) Amravati
(b) Gugamal National Park	(ii) Chandrapur
(c) Tadoba National Park	(iii) Mumbai Suburban
(d) Pench National Park	(iv) Nagpur

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

 कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

23

73. खालिल जोड्या जुळवा :

I - जिल्हा

II - खनिजे

(a) चंद्रपूर	(i) बॉक्साईट, मीठ, मिनरल वॉटर
(b) गडचिरोली	(ii) लोहखनिज, चुनखडी, ग्रॅनाईट, बॉक्साईट
(c) रत्नगिरी	(iii) लोहखनिज, चुनखडी, डोलोमाईट, ग्रॅनाईट
(d) रायगड	(iv) बॉक्साईट, क्रोमाईट, चुनखडी

(a) (b) (c) (d)

(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the following :

I - Districts

II - Minerals

(a) Chandrapur	(i) Bauxite, Salt, Mineral water
(b) Gadchiroli	(ii) Iron ore, Limestone, Granite, Bauxite
(c) Ratnagiri	(iii) Iron ore, Limestone, Dolomite, Granite
(d) Raigad	(iv) Bauxite, Cromite, Limestone

(a) (b) (c) (d)

(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

74. 2011 जनगणनेनुसार खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात सर्वाधिक स्त्रीयांची संख्या आढळते ?

(1) ठाणे	(2) मुंबई उपनगर	(3) नाशिक	(4) पुणे

According to 2011 census, which of the following districts has the highest female population ?

(1) Thane	(2) Mumbai - Suburban	(3) Nashik	(4) Pune

75. मुंबई जिल्हा वगळता खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात सर्वात कमी तालुके आहेत ?

(1) नंदूरबार	(2) धुळे	(3) जळगाव	(4) हिंगोली

Apart from Mumbai district, which of the following districts has the least number of talukas ?

(1) Nandurbar	(2) Dhule	(3) Jalgaon	(4) Hingoli

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

24

76. त्रिवार्था ने केलेल्या हवामानाच्या वर्गीकरणानुसार विदर्भ व पूर्व मराठवाड्यातील हवामान खालीलपैकी कोणत्या प्रकारचे आहे ?

- (1) Af (2) Am (3) Aw (4) As

According to climatic classification by Triwartha the climate of Vidarbha and Eastern Marathwada is which of the following types ?

- (1) Af (2) Am (3) Aw (4) As

77. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी उन्हाळ्यात तापमान कक्षा सर्वात जास्त असते ?

- (1) मुंबई (2) सोलापुर (3) पुणे (4) नागपूर

In Summers, which of the following places has the highest range of temperatures ?

- (1) Mumbai (2) Solapur (3) Pune (4) Nagpur

78. महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी सर्वात जास्त पावसाळी दिवसांची नोंद होते ?

- (1) अंबोली (2) महाबळेश्वर
(3) गगनबावडा (4) सावंतवाडी

Which of the following stations record the highest number of rainy days ?

- (1) Amboli (2) Mahabaleshwar
(3) Gaganbavda (4) Sawantwadi

79. मुंबईच्या उत्तरेस खालीलपैकी कोणती खाडी आहे ?

- (1) धरमपुर (2) वसई (3) बाणकोट (4) कर्ती

Which of the following creeks is to the North of Mumbai ?

- (1) Dharmpur (2) Vasai (3) Bankot (4) Karti

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

25

80. जोड्या लावा :

स्तंभ I

स्तंभ II

(a) बल्लारपूर	(i) चुनखडी
(b) रत्नापूर	(ii) कोळसा
(c) राजुरा	(iii) लोहखनिज
(d) अवारपूर	(iv) सिमेंट कारखाना

(a) (b) (c) (d)

- (1) (iii) (ii) (iv) (i)
- (2) (ii) (iii) (i) (iv)
- (3) (i) (iv) (iii) (ii)
- (4) (i) (ii) (iii) (iv)

Match the following :

Column I

Column II

(a) Ballarpur	(i) Limestone
(b) Ratnapur	(ii) Coal
(c) Rajura	(iii) Iron-ore
(d) Awarpur	(iv) Cement Industry

(a) (b) (c) (d)

- (1) (iii) (ii) (iv) (i)
- (2) (ii) (iii) (i) (iv)
- (3) (i) (iv) (iii) (ii)
- (4) (i) (ii) (iii) (iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

26

81. जोड्या लावा :

स्तंभ I	स्तंभ II
शहरे	नदीचा काठ
(a) जालना	(i) गोदावरी
(b) गंगाखेड	(ii) मोर्णा
(c) उस्मानाबाद	(iii) कुंडलीका
(d) अकोला	(iv) भोगावती

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
(2) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4) (iii)	(i)	(iv)	(ii)

Match the following :

Column I	Column II
Cities	On bank of river
(a) Jalna	(i) Godavari
(b) Gangakhed	(ii) Morna
(c) Osmanabad	(iii) Kundalika
(d) Akola	(iv) Bhogavati

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
(2) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4) (iii)	(i)	(iv)	(ii)

 कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

27

82. योग्य जोड्या लावा.

खनिज	जिल्हे
(a) बॉक्साईट	(i) कोकण
(b) चुनखडी	(ii) भंडारा
(c) क्रोमाईट	(iii) कोल्हापुर
(d) मीठ	(iv) यवतगाळ

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
(3) (ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the pairs :

Mineral	District
(a) Bauxite	(i) Kokan
(b) Limestone	(ii) Bhandara
(c) Chromite	(iii) Kolhapur
(d) Salt	(iv) Yeotmal

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
(3) (ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

83. 2010 साली सह्याद्री व्याघ्र प्रकल्प खालीलपैकी कोणत्या अभयारण्यात जाहीर झाला ?

- (1) राधानगरी (2) कोयना (3) चांदोली (4) यापैकी एकही नाही

Which of the following sanctuary was declared in 2010 as Sahyadri tiger project ?

- (1) Radhanagari (2) Koyna (3) Chandoli (4) None of these

84. चिखलदरा हे थंड हवेचे ठिकाण अमरावती जिल्ह्यातील कोणत्या डोंगर रांगा भूषवितात ?

- (1) शंभू-महादेव (2) सातमाळा - अंजिठा
(3) गाविलगड (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which hill range boasts of Chikhaldara hill station in Amravati district ?

- (1) Shambhu Mahadev (2) Satmala Ajintha
(3) Gavilgarh (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

85. खालीलपैकी कोणत्या कारणाने महाराष्ट्रातील ताम्रपाषाणयुगीन संस्कृती इ.स. पूर्व 1200 च्या सुमारास लोप पावली ?
 (1) पूर (2) दुष्काळ (3) भूकंप (4) भूमिस्खलन

What was responsible for extinguishing of Bronze Age Culture in around 1200 BC in Maharashtra ?

- (1) Floods (2) Drought (3) Earthquake (4) Landslide

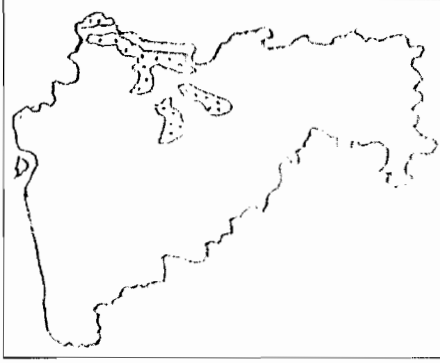
86. 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात लोक संख्येची दशवार्षिक सर्वात जास्त ऋणात्मक वाढ झाली ?

- (1) पुणे (2) मुंबई शहर (3) रत्नागिरी (4) सिंधुदुर्ग

As per 2011 census in which of the following districts decadal growth of population was most negative ?

- (1) Pune (2) Mumbai city (3) Ratnagiri (4) Sindhudurg

87. महाराष्ट्राच्या नकाशात टिंबा टिंबांनी दाखविलेला प्रदेश _____ दाखवितो.

- (1) मृदेची जास्त धूप करणारा प्रदेश (2) मृदेची मध्यम धूप करणारा प्रदेश
 (3) मृदेची कमी धूप करणारा प्रदेश (4) मृदेची अत्यल्प धूप करणारा प्रदेश

Dotted area in the map of Maharashtra shows _____.

- (1) Region of heavy soil erosion (2) Region of moderate soil erosion
 (3) Region of less soil erosion (4) Region of very less soil erosion

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

29

88. खालीलपैकी कोणता किल्ला समुद्र किल्ला नाही ?

(1) खांदेरी-उंदेरी	(2) कुलाबा
(3) कोर्लई	(4) हिराकोट

Which of the following forts is not a Sea Fort ?

(1) Khanderi - Underi	(2) Kulaba
(3) Korlai	(4) Hirakot

89. खालीलपैकी कोकणातील सर्वात लांब नदी कोणती ?

(1) उल्हास	(2) सावित्री	(3) वैतरणा	(4) वाशिष्ठी

Which of the following rivers is the longest river in Konkan ?

(1) Ulhas	(2) Savitri	(3) Vaitarna	(4) Vashishti

90. खालीलपैकी कोकणातील नद्यांचा कोणता क्रम उत्तरेकडून दक्षिणेकडे बरोबर आहे ?

(1) पाताळगंगा, भातसा, तानसा, वैतरणा
(2) वैतरणा, तानसा, भातसा, पाताळगंगा
(3) तानसा, वैतरणा, पाताळगंगा, भातसा
(4) भातसा, पाताळगंगा, वैतरणा, तानसा

Which of the following sequences of rivers from North to South in Konkan is correct ?

(1) Patalganga, Bhatsa, Tansa, Vaitarna
(2) Vaitarna, Tansa, Bhatsa, Patalganga
(3) Tansa, Vaitarna, Patalganga, Bhatsa
(4) Bhatsa, Patalganga, Vaitarna, Tansa

91. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या वनांना उष्ण कटीबंधीय मोसमी वने असेही म्हणतात ?

(1) उष्ण कटिबंधीय शुष्क पानझडी वने	(2) उष्ण कटिबंधीय निमसदाहरित वने
(3) उष्ण कटिबंधीय सदाहरित वने	(4) आर्द्र पानझडी वने

Which of the following forests in Maharashtra is called as Tropical monsoon forests ?

(1) Tropical dry Deciduous forest	(2) Tropical semi Evergreen forest
(3) Tropical Evergreen forest	(4) Moist Deciduous forest

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

92. 'काळसूबाई' या महाराष्ट्रातील सर्वात उंच शिखराची उंची किती मीटर आहे ?

- (1) 1046 मी. (2) 1064 मी. (3) 1640 मी. (4) 1460 मी.

What is the height of 'Kalsubai' the highest peak in Maharashtra ?

- (1) 1046 m (2) 1064 m (3) 1640 m (4) 1460 m

93. ग्रामीण महाराष्ट्रात स्त्रियांच्या विवाहामूळे होणारे स्थलांतर _____ आहे.

- (1) कमी (2) जास्त (3) मध्यम (4) यापैकी एकही नाही

Female migration due to marriage is _____ in rural Maharashtra.

- (1) low (2) high (3) medium (4) none of the above

94. खालीलपैकी महाराष्ट्रात सर्वात जास्त क्षेत्रफळ असलेला प्रशासकीय विभाग कोणता ?

- (1) पुणे (2) औरंगाबाद (3) नागपूर (4) नाशिक

Which of the following administrative divisions in Maharashtra has the largest area ?

- (1) Pune (2) Aurangabad (3) Nagpur (4) Nashik

95. मोडकसागर जलाशय खालीलपैकी कोणत्या नदीवर बांधला आहे ?

- (1) तानसा (2) वैतरणा (3) भातसा (4) उल्हास

Modaksagar reservoir is built on which of the following rivers ?

- (1) Tansa (2) Vaitarna (3) Bhatsa (4) Ulhas

96. 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात ग्रामीण भागाची लोक संख्या किती टक्के होती ?

- (1) 50.76 (2) 66.70 (3) 54.77 (4) 67.78

As per 2011 census, what was the percentage of rural population in Maharashtra ?

- (1) 50.76 (2) 66.70 (3) 54.77 (4) 67.78

97. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात व्हेनेडियम सापडते ?

- (1) नागपूर (2) सिंधुदुर्ग

- (3) भंडारा व गोंदिया (4) सातारा

In which of the following districts Vanadium is found ?

- (1) Nagpur (2) Sindhudurg

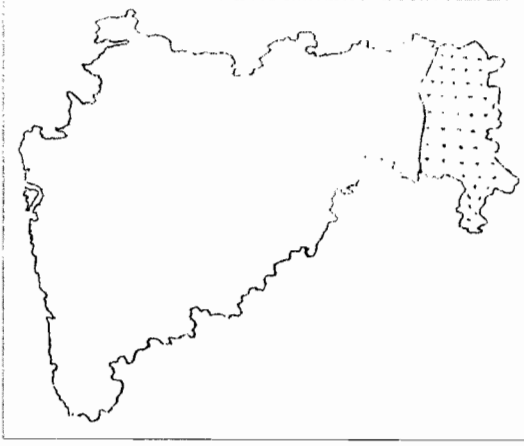
- (3) Bhandara and Gondia (4) Satara

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

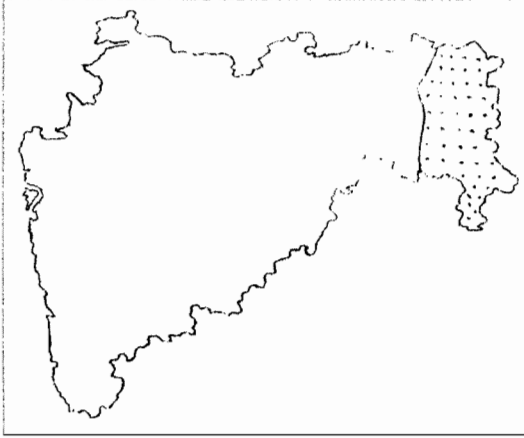
31

98. महाराष्ट्राच्या नकाशात टिंबांनी दाखविलेला प्रदेश _____ दाखवितो.

- (1) जास्त पाऊसाचा जांभा मृदा विभाग
- (2) जास्त पाऊसाचा तपकिरी तांबड्या मृदेचा विभाग
- (3) मध्यम ते जास्त पाऊसाचा काळ्या मृदेचा प्रदेश
- (4) पर्जन्यछायेतील काळ्या मृदेचा प्रदेश

Dotted area in the map of Maharashtra shows _____.

- (1) Region of heavy rains and laterite soils
- (2) Region of heavy rains and brown red soils
- (3) Region of moderate to heavy rains and black soils
- (4) Rainshadow region black soils

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

99. जोड्या लावा :

स्तंभ I	स्तंभ II
ठिकाण	साखर कारखाना
(a) मधुकरनगर	(i) यशवंत को.ऑ.
(b) हिंजवाडी	(ii) राजगड को.ऑ.
(c) चिंतामणीनगर	(iii) भिमा को.ऑ.
(d) अनंतनगर	(iv) संत तुकाराम को.ऑ.
(a) (b) (c) (d)	
(1) (i) (ii) (iv) (iii)	
(2) (iv) (iii) (ii) (i)	
(3) (iii) (iv) (i) (ii)	
(4) (ii) (iv) (iii) (i)	

Match the following :

Column I	Column II
Places	Sugar Industry
(a) Madhukarnagar	(i) Yashwant Co-op.
(b) Hinjwadi	(ii) Rajgad Co-op.
(c) Chintamaninagar	(iii) Bhima Co-op.
(d) Anantnagar	(iv) Sant Tukaram Co-op.
(a) (b) (c) (d)	
(1) (i) (ii) (iv) (iii)	
(2) (iv) (iii) (ii) (i)	
(3) (iii) (iv) (i) (ii)	
(4) (ii) (iv) (iii) (i)	

100. 2001 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात सर्वाधिक अनुसूचित जातीची लोकसंख्या खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात होती ?

- (1) नागपूर (2) पुणे (3) सोलापूर (4) नांदेड

In 2001 which of the following districts in Maharashtra had the highest scheduled caste population ?

- (1) Nagpur (2) Pune (3) Solapur (4) Nanded

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

निर्देश : रिकामी जागा योग्य पर्यायाने भरा (101 ते 110) :

Direction : Fill in the blank with the appropriate option (101 to 110) :

101. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 ला राष्ट्रपतींची मंजूरी मिळण्याची तारीख _____.

- (1) 6.12.2005 (2) 12.10.2005 (3) 15.6.2005 (4) 1.4.2005

The Right to Information Act, 2005 received assent of the President on _____.

- (1) 6.12.2005 (2) 12.10.2005 (3) 15.6.2005 (4) 1.4.2005

102. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 द्वारे _____ निरसित करण्यात आला आहे.

- (1) माहितीचा अधिकार वटहुकूम 2004
(2) माहितीचे स्वातंत्र्य अधिनियम 2002
(3) द इंडियन ऑफिशियल सेक्रेट्स ॲक्ट 1923
(4) माहिती व तंत्रज्ञान अधिनियम

The Right to Information Act 2005 repeals _____.

- (1) The Right to Information Ordinance 2004
(2) The Freedom of Information Act, 2002
(3) The Indian Official Secrets Act, 1923
(4) The Information and Technology Act.

103. माहिती अधिकार अधिनियम 2005 अन्वये केंद्रीय आयोगाचे मुख्य माहिती आयुक्त _____.

- (1) पुनर्नियुक्तिस पात्र असतात
(2) राष्ट्रपतींच्या इच्छेनुसार पुनर्नियुक्तिस पात्र असतात
(3) पुनर्नियुक्तिस पात्र नसतात
(4) पंतप्रधान, लोकसभेतील विरोधी पक्षनेता व पंतप्रधानांनी निर्देशित केलेला कॅबिनेट मंत्री असलेल्या समितीच्या शिफारसीने पुनर्नियुक्तिस पात्र असतात.

Under Right to Information Act, 2005, the Chief Information Commissioner of Central Information Commission _____.

- (1) shall be eligible for reappointment
(2) shall be eligible for reappointment if the President of India desires
(3) shall not be eligible for reappointment
(4) shall be eligible for reappointment only if recommended by a committee of Prime Minister, Leader of Opposition and Minister Nominated by Prime Minister

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

104. कोणते विधान राज्य मुख्य माहिती आयुक्तास पदावरून काढून टाकणे बाबत लागू होत नाही ?

- (1) जर न्यायलयाने नादार ठरविला असेल
- (2) नैतिक अधःपतन होईल अशा अपराधाबद्दल दोषी ठरविण्यात आला असेल.
- (3) जर पदावधीमध्ये कोणताही वेतनी रोजगार करित असेल.
- (4) जर त्याच्या विरुद्ध महाभियोग प्रक्रिया राज्याच्या कायदेमंडळाच्या कोणत्याही गृहाने पूर्ण केलेली असेल.

Which of the following statements is not correct regarding removal of the State Chief Information Commissioner ?

- (1) If adjudged as insolvent.
- (2) If convicted of an offence involving moral turpitude.
- (3) If engaged during his term of office in any paid employment.
- (4) If impeachment proceedings have been completed against him by either House of State Legislative.

105. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 च्या तरतुदीप्रमाणे सर्व _____ माहिती मिळण्याचा अधिकार असेल.

- (1) रहिवाशांना
- (2) नागरिकांना
- (3) व्यक्तींना
- (4) फक्त (1) व (3)

Subject to provisions of Right to Information Act, 2005, all _____ have the Right to Information.

- (1) Residents
- (2) Citizens
- (3) Persons
- (4) Only options (1) and (3)

106. माहिती अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 18 उपकलम (3) नुसार कोणत्याही प्रकरणाची चौकशी करतेवेळी केंद्रीय माहिती आयुक्तास किंवा यथास्थिती राज्य माहिती आयुक्तास _____ या न्यायालयाला जे अधिकार निहित असतात ते सर्व अधिकार प्राप्त असतात.

- (1) दिवाणी न्यायालय
- (2) सत्र न्यायालय
- (3) प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी
- (4) वरीलपैकी कोणतेच नाही

As per section 18 (3) of the Right to Information Act, 2005 the Central Information Commissioner or the State Information Commissioner, as the case may be, shall while inquiring into any matter have the same powers as are vested in a _____ .

- (1) Civil court
- (2) Sessions court
- (3) Judicial Magistrate first class
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

35

G

107. केंद्रीय माहिती आयोगाच्या मुख्य आयुक्ताची नियुक्ती राष्ट्रपती खालील समिती सदस्यांच्या _____ शिफारशीनुसार करतात.

- (1) पंतप्रधान आणि लोकसभा व राज्यसभेचे विरोधी पक्षनेते
- (2) पंतप्रधान आणि लोकसभेचा विरोधी पक्षनेता
- (3) पंतप्रधान, लोकसभेचा विरोधी पक्षनेता, केंद्रीय कॅबिनेट दर्जाचा, पंतप्रधानाने नामनिर्देशित केलेला मंत्री
- (4) वरीलपैकी कोणीही नाही

The Chief Commissioner of the Central Information Commission is appointed by the President on the recommendations of a committee consisting of _____.

- (1) The Prime Minister and Leader of Opposition of Loksabha and Rajyasabha
- (2) The Prime Minister and Leader of Opposition of Loksabha
- (3) The Prime Minister, Leader of Opposition in Loksabha and a Union Cabinet Minister nominated by the Prime Minister
- (4) None of the above

108. स्वीडन देशाच्या माहिती अधिकार कायद्याचे नाव _____ आहे.

- (1) फ्रीडम ऑफ प्रेस ॲक्ट, 1866
- (2) राइट टू इन्फॉर्मेशन ॲक्ट, 1866
- (3) फ्रीडम ऑफ गव्हर्मेंट इन्फॉर्मेशन लॉ, 1966
- (4) राइट टू इन्फॉर्मेशन ॲंड फ्रीडम ऑफ प्रेस ॲक्ट, 1866

The name of Right to Information Act of Sweden is _____.

- (1) Freedom of Press Act, 1866
- (2) Right to Information Act, 1866
- (3) The freedom of Government Information Law, 1966
- (4) The Right to Information and Freedom of Press Act, 1866

109. माहिती अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 8 नुसार अशी माहिती की जी उघड केल्याने भारताचे सार्वभौमत्व व अखंडतेला बाधा येणार आहे ती माहिती उघड करण्यापासून सूट देण्यात आलेली आहे.

हे वाक्य _____ आहे.

- (1) बरोबर
- (2) चूक
- (3) अंशतः बरोबर व अंशतः चूक
- (4) सांगता येणार नाही

As per section 8 of the Right to Information Act, 2005, the information, disclosure of which is likely to prejudicially affect the sovereignty and integrity of India, is exempted from disclosure.

This statement is _____.

- (1) correct
- (2) wrong
- (3) partly correct and partly wrong
- (4) can't say

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

110. माहिती अधिकार अधिनियम, 2005 च्या कलम 2 उपकलम (j/त्र) नुसार माहितीच्या अधिकारामध्ये _____ या अधिकारांचा समावेश होतो.

- (1) कामाचे, दस्तावेजांचे, अभिलेखाचे निरीक्षण करणे
- (2) अभिलेखांच्या प्रती प्राप्त करणे
- (3) माहितीचे प्रमाणित नमुने घेणे
- (4) वरील सर्व

As per section 2 (j) of the Right to Information Act, 2005 the right to information includes the right to _____.

- (1) Inspection of work, documents, records
- (2) Taking copies of documents
- (3) Taking certified samples
- (4) All the above

111. ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेसचे (आयटक) पहिले अधिवेशन कोठे भरले होते ?

- (1) मुंबई
- (2) नागपूर
- (3) पुणे
- (4) नाशिक

Where was the First Conference of All India Trade Union Congress held ?

- (1) Mumbai
- (2) Nagpur
- (3) Pune
- (4) Nashik

112. भारतीय राष्ट्रीय सामाजिक परिषदेविषयी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (1) न्या.म.गो. रानडे यांनी 1887 मध्ये सामाजिक परिषदेची स्थापना केली.
- (2) सामाजिक परिषदेचा हेतु संपूर्ण देशात सामाजिक सुधारणाविषयी परिणामकारक काम करणे हा होता.
- (3) तिचे पहिले अधिवेशन मुंबई येथे भरले.
- (4) 1895 पर्यंत या परिषदेचे अधिवेशन, प्रत्येक वर्षी एकाच ठिकाणी व एकाच मंडपात, भारतीय राष्ट्रीय सभेबरोबर भरत होते.

About the Indian National Social Conference, which one of the following statements is not correct ?

- (1) Justice M.G. Ranade founded the Social Conference in 1887.
- (2) The aim of the Social Conference was to work for social reforms effectively all over the country.
- (3) Its first session was held at Mumbai.
- (4) Till 1895, the sessions of this conference were held every year at the same venue and in the same pendal, along with the session of the Indian National Congress.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

37

113. दि ऑग्रिकल्चरिस्टस् रिलीफ ॲक्ट (1879) मधील महत्वाच्या तरतुदी या होत्या :

- (a) शेतकऱ्यांची जमीन परक्याची होण्यास निर्बंध
- (b) 'सिव्हिल प्रोसिजर कोड' वर काही प्रमाणात निर्बंध
- (c) कर्ज (ऋण) फेडण्यास असमर्थ रयतेला पकडून तुरुंगात टाकता येणार नाही. वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) (a) फक्त
- (2) (a) आणि (b) फक्त
- (3) (a), (b) आणि (c)
- (4) (a) आणि (c) फक्त

The main provisions of the Agriculturists Relief Act (1879) was :

- (a) Restriction on alienation of Peasant's land
- (b) Some restrictions on the operation of the civil procedure code and
- (c) The rayat could not be arrested and sent to jail for failure in paying debts.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (1) (a) only
- (2) (a) and (b) only
- (3) (a), (b) and (c)
- (4) (a) and (c) only

114. योग्य जोड्या लावा :

यादी - I

- (a) गोपाळबाबा वलंगकर
- (b) राजर्षि शाहू महाराज
- (c) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- (d) किसन बनसोड

(a) (b) (c) (d)

- (1) (ii) (iii) (i) (iv)
- (2) (iv) (iii) (i) (ii)
- (3) (ii) (i) (iii) (iv)
- (4) (iv) (i) (iii) (ii)

Match the following :

List - I

- (a) Gopalbaba Valangkar
- (b) Rajashri Shahu Maharaj
- (c) Dr. Babasaheb Ambedkar
- (d) Kisan Bansode

(a) (b) (c) (d)

- (1) (ii) (iii) (i) (iv)
- (2) (iv) (iii) (i) (ii)
- (3) (ii) (i) (iii) (iv)
- (4) (iv) (i) (iii) (ii)

यादी - II

- (i) बहिष्कृत हितकारिणी सभा
- (ii) सन्मानबोधक निराश्रित समाज
- (iii) वेदोक्त प्रकरण
- (iv) अनार्य दोष परिहारक मंडळी

List - II

- (i) Bahishkrit Hitakarni Sabha
- (ii) Sanmanbodhak Nirashrit Samaj
- (iii) The Vedokta Episode
- (iv) Anarya Dosh Pariharak Mandali

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

115. खालीलपैकी कोणती एक जोडी चूक आहे?

(1) भारतीय राष्ट्रीय सभा	- 1885
(2) हिंदू महासभा	- 1911
(3) मुस्लीम लीग	- 1906
(4) स्वतंत्र मजदूर पक्ष	- 1936

Which one of the following pairs is incorrectly matched ?

(1) Indian National Congress	- 1885
(2) Hindu Mahasabha	- 1911
(3) Muslim League	- 1906
(4) Independent Labour Party	- 1936

116. 1925 मध्ये हिरडा विकण्याच्या मक्तेदारी विरुद्ध _____ च्या शेतकऱ्यांनी सत्याग्रह केला.

(1) सातारा	(2) भोर	(3) कोल्हापूर	(4) चिरनेर

The farmers of _____ staged a protest (satyagraha) in 1925 against the Monopoly of Hirda Sale.

(1) Satara	(2) Bhore	(3) Kolhapur	(4) Chirner

117. संयुक्त महाराष्ट्र सभा कोणाच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन झाली ?

(1) रामराव देशमुख	(2) रामराव आदिक
(3) मुकुंदराव जयकर	(4) शंकरराव देव

Under whose presidency the samyukta Maharashtra sabha was founded ?

(1) Ramrao Deshmukh	(2) Ramrao Adik
(3) Mukundrao Jaykar	(4) Shankarrao Dev

118. मुंबई कायदेमंडळात, 1937 मध्ये _____ यांनी खोती रद्द करण्याचे विधेयक मांडले.

(1) डॉ. पंजाबराव देशमुख	(2) विनोबा भावे
(3) वि.दा. सावरकर	(4) डॉ. बी.आर. आंबेडकर

In 1937 _____ placed the Bill regarding cancellation of Khoti in the Mumbai Judiciary Council.

(1) Dr. Panjabrao Deshmukh	(2) Vinoba Bhave
(3) V.D. Savarkar	(4) Dr. B.R. Ambedkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

39

119. खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळवलेली आहे ?

(1) निराश्रित साह्यकारी संस्था (डिप्रेसड क्लासेस मिशन)	- वि.रा. शिंदे
(2) प्रार्थना समाज	- स्वामी दयानंद सरस्वती
(3) मानवधर्म सभा	- भाऊ महाजन
(4) श्रद्धानंद छात्रालय	- लाला हंसराज

Which one of the following pairs is correctly matched ?

(1) The Depressed Classes Mission	- V.R. Shinde
(2) Prarthana Samaj	- Swami Dayanand Saraswati
(3) Manav Dharma Sabha	- Bhau Mahajan
(4) Shradhanand Chhatralay	- Lala Hansraj

120. विनोबा भावे यांचे जन्मगाव कोणते ?

(1) वाकूळ	(2) वावोशी	(3) गागोदे	(4) गडब

Which is the birth place of Vinoba Bhave ?

(1) Vakrul	(2) Vavoshi	(3) Gagode	(4) Gadab

121. जोड्या लावा :

(a) कर्मवीर भाऊराव पाटील	(i) आनंदवन
(b) डॉ. पंजाबराव देशमुख	(ii) अभिनव भारत
(c) बाबा आमटे	(iii) शिवाजी शिक्षण संस्था
(d) वि.दा. सावरकर	(iv) रयत शिक्षण संस्था

(a) (b) (c) (d)

(1) (iii) (iv) (i) (ii)
(2) (i) (ii) (iii) (iv)
(3) (iv) (iii) (i) (ii)
(4) (iv) (i) (ii) (iii)

Match the following :

(a) Karmaveera Bhaurao Patil	(i) Anandvan
(b) Dr. Panjabrao Deshmukh	(ii) Abhinav Bharat
(c) Baba Amte	(iii) Shivaji Education Society
(d) V.D. Savarkar	(iv) Rayat Education Society

(a) (b) (c) (d)

(1) (iii) (iv) (i) (ii)
(2) (i) (ii) (iii) (iv)
(3) (iv) (iii) (i) (ii)
(4) (iv) (i) (ii) (iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

40

122. जोड्या लावा :

(a) गो.ग. आगरकर	(i) महाराष्ट्र केसरी
(b) डॉ. बी.आर. आंबेडकर	(ii) दीनबंधू
(c) कृष्णराव भालेकर	(iii) मूकनायक
(d) डॉ. पंजाबराव देशमुख	(iv) सुधारक

(a) (b) (c) (d)

(1) (iv) (iii) (ii) (i)
(2) (i) (iii) (ii) (iv)
(3) (ii) (i) (iv) (iii)
(4) (iv) (ii) (i) (iii)

Match the following :

(a) G.G. Agarkar	(i) Maharashtra Kesari
(b) Dr. B.R.Ambedkar	(ii) Dinbandhu
(c) Krishnarao Bhalekar	(iii) Mukanayaka
(d) Dr. Panjabrao Deshmukh	(iv) Sudharak

(a) (b) (c) (d)

(1) (iv) (iii) (ii) (i)
(2) (i) (iii) (ii) (iv)
(3) (ii) (i) (iv) (iii)
(4) (iv) (ii) (i) (iii)

123. डोंगरकपारित समांतर सरकार बनवुन पुणे व सातारा भागातील खेड्यात महसूल जमा करण्यास कोणी सुरुवात केली होती ?

(1) उमाजी नाईक	(2) राघोजी भांगरे
(3) पुत्तोजी नाईक	(4) भागोजी नाईक

Who established a parallel government in the hills and began collecting revenue from the villages of Pune and Satara ?

(1) Umaji Naik	(2) Raghoji Bhangre
(3) Puttoji Naik	(4) Bhagoji Naik

124. ब्रिटिश दक्षिण भागात _____ महसूल पद्धत वापरू लागले.

(1) जमिनदारी	(2) रयतवारी	(3) महालवारी	(4) तालुकदारी

The British introduced _____ revenue system in the Deccan.

(1) Zamindari	(2) Rayatwari	(3) Mahalwari	(4) Talukdari

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

41

GO

125. _____ हे कामगार संघटना चळवळीचे जनक होय.

(1) ना.म. लोखंडे	(2) महात्मा गांधी
(3) नाना शंकर शेठ	(4) दादाभाई नौरोजी

_____ is the Father of Labour Union Movement.

(1) N.M. Lokhande	(2) Mahatma Gandhi
(3) Nana Shankarsheth	(4) Dadabhai Naoroji

126. खालीलपैकी कोणत्या दिवशी डॉ. राजेंद्रप्रसाद यांची संविधान सभेच्या अध्यक्षपदी निवड झाली ?

(1) 29 ऑगस्ट 1946	(2) 9 डिसेंबर 1946
(3) 11 डिसेंबर 1946	(4) 17 ऑक्टोबर 1946

On which of the following days Dr. Rajendra Prasad was elected as the President of the Constituent Assembly ?

(1) 29 th Aug. 1946	(2) 9 th Dec. 1946
(3) 11 th Dec. 1946	(4) 17 th Oct. 1946

127. खालील विधानांचा विचार करा :

- कॅबिनेट हा मंत्रिमंडळाचा भाग आहे.
- कॅबिनेट मध्ये 15 ते 20 ज्येष्ठ सभासद असतात, त्यांचा हुद्दा कॅबिनेट मंत्र्यांचा असतो.
- धोरण आखणी हे कॅबिनेटचे काम आहे.
- कॅबिनेट ही संविधान बाह्य संज्ञा आहे.

बरोबर असलेल्या विधानांच्या संचाची निवड करा :

(1) केवळ (b) बरोबर आहे	(2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत
(3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत	(4) सर्व बरोबर आहेत

Consider the following statements :

- Cabinet is a part of the Council of Ministers.
- Cabinet consists of top 15 - 20 members who are designated as Cabinet Ministers
- Policy making is the function of the Cabinet.
- Cabinet is an extra - constitutional term.

Choose the combination of correct statements :

(1) (b) alone is correct.	(2) (a) and (b) are correct.
(3) (a), (b) and (c) are correct.	(4) All are correct.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

128. मुख्यमंत्र्याच्या कार्यकालासंबंधी खालीलपैकी कोणती जोडी जुळत नाही ?

(1) राज्यपालांनी नियुक्ती केल्यापासून	-	कार्यकाल पाच वर्षासाठी निश्चित असतो
(2) राज्यपालांची मर्जी	-	तत्त्वतः राज्यपालांची मर्जी असेपर्यंत पदावर राहता येते
(3) बहुमताचा विश्वास असे पर्यंत	-	जोपर्यंत विधान सभेत अविश्वासाचा ठराव संमत होत नाही तोपर्यंत
(4) पक्ष नेते पदी असेपर्यंत	-	पक्षनेते पदावरून पदभ्रष्ट केले नाही तोपर्यंत आणि विधान सभेस बहुमतवाल्या गटाचा पाठींबा मिळेपर्यंत.

Which one of the following pairs is not correctly matched about the tenure of a Chief Minister ?

(1) Since appointment by the Governor	-	Tenure is fixed for five years.
(2) Pleasure of a Governor	-	In theory can hold office during the pleasure of the Governor.
(3) Till he enjoys the confidence of majority	-	Till passing of the vote of no-confidence by the Legislative Assembly.
(4) Until he holds the party leadership	-	Until removed from party leadership and till getting the support of the majority group in Legislative Assembly.

129. भारतीय संविधानातील कोणत्या कलमानुसार घटक राज्यातील राज्यपालास क्षमादानाचा अधिकार दिला आहे ?

(1) 163	(2) 153	(3) 161	(4) 158

Which article of the Indian Constitution gives right to grant pardons to the State Governor ?

(1) 163	(2) 153	(3) 161	(4) 158

130. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या भागात राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे समाविष्ट केलेली आहेत ?

(1) भाग - III	(2) भाग - IV	(3) भाग - V	(4) भाग - VI

Which part of the Indian Constitution contains the Directive Principles of the State Policy ?

(1) Part - III	(2) Part - IV	(3) Part - V	(4) Part - VI

131. आपल्या राज्यघटनेनुसार, भारत हे _____ आहे.

(1) संघराज्य	(2) राज्यांचा संघ
(3) अर्ध संघराज्यात्मक	(4) एकात्म राज्य

As per our Constitution, India is a _____ .

(1) Federal state	(2) Union of states
(3) Quasi-Federal state	(4) Unitary state

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

43

132. मुख्यमंत्री पद धारण करताना जर ती व्यक्ती विधानमंडळाचा सदस्य नसेल तर किती कालावधीत तिने विधानमंडळ सदस्य बनणे बंधनकारक आहे ?

- (1) एक महिना (2) एक वर्ष (3) सहा महिने (4) तीन महिने

Within which period is it mandatory for the Chief Minister to become a member of the state legislature if he/she is not one at the time of assuming office ?

- (1) One month (2) One year (3) Six months (4) Three months

133. खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) राज्यघटनेत मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश 42 व्या घटना दुरुस्तीने करण्यात आला.
 (b) मूलभूत कर्तव्ये दहा आहेत.
 (c) मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश राज्यघटनेतील विभाग IV-A मध्ये केला आहे, तो नवा विभाग आहे.
 (d) मूलभूत कर्तव्ये कलम 51-A मध्ये नमूद आहेत.

बरोबर असलेल्या विधानांची निवड करा :

- (1) केवळ (a) बरोबर आहे (2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत
 (3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत (4) सर्व बरोबर आहेत

Consider the following statements :

- (a) Fundamental Duties were included in the constitution by the 42nd Amendment.
 (b) Fundamental Duties are Ten in number.
 (c) Fundamental Duties are enumerated in part IV-A, which is a new part.
 (d) Fundamental Duties are mentioned in Article 51-A.

Choose the correct statements :

- (1) (a) alone is correct. (2) (a) and (b) are correct.
 (3) (a), (b) and (c) are correct. (4) All are correct.

134. खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर नाही ?

- (1) मुख्यमंत्री - राज्यपाल
 (2) राज्यपाल - राष्ट्रपती
 (3) निवडणुक आयुक्त - पंतप्रधान
 (4) पंतप्रधान - राष्ट्रपती

Which one of the following pairs is not correctly matched ?

- (1) Chief Minister - Governor
 (2) Governor - President
 (3) Election Commissioner - Prime Minister
 (4) Prime Minister - President

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

135. खालीलपैकी कोणते भारतीय राज्यघटनेचे वैशिष्ट्य नाही ?

- (1) लिखित राज्यघटना
- (2) परिदृढ राज्यघटना
- (3) मोठी राज्यघटना
- (4) अंशतः ताठर व अंशतः लवचिक राज्यघटना

Which of the following is not a feature of the Indian Constitution ?

- (1) Written Constitution
- (2) Rigid Constitution
- (3) Large Constitution
- (4) Partially Rigid and Partially Flexible Constitution

136. राज्यपालाच्या स्व-विवेकाधीन अधिकारांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान गैरलागू आहे ?

- (1) जर राज्यविधान सभा 'तरंगते गृह' असेल तर मुख्यमंत्र्याची निवड करणे.
- (2) बंडखोरी किंवा पक्षातील फुटीमुळे सत्तारुढपक्ष जेव्हा विधान सभेतील बहुमत गमावतो तेव्हा मंत्रीमंडळ पदभ्रष्ट करणे.
- (3) कलम 356 नुसार राष्ट्रपतींना आणीबाणी लागू करण्याचा सल्ला देणे.
- (4) अर्थ विधेयक पुनर्विचारासाठी पाठविणे.

Which one of the following statements is inapplicable in the context of Discretionary Powers of the Governor ?

- (1) Can select the Chief Minister in case the state Legislative Assembly is a 'Hung-House'.
- (2) Can dismiss the ministry when party in power loses majority in the Legislative Assembly due to a revolt or a split in the party.
- (3) Can advise the President for promulgation of Emergency under article - 356.
- (4) Can return the money bill for reconsideration.

137. कार्यकारी मंडळापासून न्यायमंडळाचे स्वातंत्र्य, हे राज्याच्या धोरणाचे मार्गदर्शक तत्व भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमात स्पष्ट केलेले आहे ?

- (1) कलम 44
- (2) कलम 40
- (3) कलम 50
- (4) कलम 36

Which Article of the Indian Constitution stipulates the principle of the separation of Judiciary from the Executive ?

- (1) Article 44
- (2) Article 40
- (3) Article 50
- (4) Article 36

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

45

138. भारतीय राज्यघटनेतील कलम 44 हे कशाशी संबंधित आहे ?

- (1) पंचायत राज संस्था
- (2) पदव्यांची समाप्ती
- (3) अल्पसंख्यांकांच्या हिताचे रक्षण
- (4) नागरिकांसाठी समान नागरी कायदा

With what is Article 44 of the Indian Constitution related ?

- (1) Organisation of Village Panchayat
- (2) Abolition of Titles
- (3) Protection of Interest of Minorities
- (4) Uniform Civil code for the citizens

139. पुढीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळते ?

- (1) व्यक्तिस्वातंत्र्याचा हक्क - कलम 29 ते 30
- (2) सांस्कृतिक व शैक्षणिक हक्क - कलम 19 ते 22
- (3) धार्मिक स्वातंत्र्याचा हक्क - कलम 25 ते 28
- (4) घटनात्मक उपाय योजनेचा हक्क - कलम 23 ते 24

Which one of the following pairs is correctly matched ?

- (1) Right to Freedom - Article 29 to 30
- (2) Cultural and Educational Rights - Articles 19 to 22
- (3) Right to Freedom of Religion - Articles 25 to 28
- (4) Right to Constitutional Remedies - Articles 23 to 24

140. भारतीय राज्यघटनेत मुळतः सात मुलभूत अधिकार होते. परंतु सध्या _____ आहेत.

- (1) तीन
- (2) चार
- (3) पाच
- (4) सहा

There were seven Fundamental Rights originally in the Indian Constitution but now there are :

- (1) Three
- (2) Four
- (3) Five
- (4) Six

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

46

141. योग्य जोड्या जुळवा :

कायदा	वर्ष
(a) मोर्ले मिंटो सुधारणा	(i) 1919
(b) मॉण्टेग्यु चेम्सफोर्ड सुधारणा	(ii) 1947
(c) भारतीय प्रशासन कायदा	(iii) 1909
(d) भारतीय स्वातंत्र्याचा कायदा	(iv) 1935

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

Act	Year
(a) Morley Minto Reforms	(i) 1919
(b) Montague Chemsford Reforms	(ii) 1947
(c) Government of Indian Act	(iii) 1909
(d) The Indian Independence Act	(iv) 1935

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

142. राज्य विधानसभेचे अधिवेशन वर्षातून किती वेळा बोलावणे आवश्यक असते :

- (1) चार वेळा (2) पाच वेळा (3) दोन वेळा (4) तीन वेळा

The session of the State Assembly is to be summoned at least _____ times in a year.

- (1) Four Times (2) Five Times (3) Two Times (4) Three Times

143. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या भागात समान नागरी कायद्याची तरतूद आहे ?

- (1) मूलभूत हक्क (2) मूलभूत कर्तव्ये
(3) मार्गदर्शन तत्त्वे (4) पहिले परिशिष्ट

Which part of Indian Constitution provides for Common Civil Code ?

- (1) Fundamental Right (2) Fundamental Duties
(3) Directive Principles (4) First Schedule

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

47

144. भारतातील न्यायालयाच्या स्वातंत्र्याविषयीच्या खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) न्यायालय कार्यकारिणी आणि विधीमंडळापासून विभक्त असते.
- (b) न्यायाधिकांची नियुक्ती भारताचे राष्ट्रपती करतात.
- (c) राज्यघटनेने न्यायाधिकांकरीता विशिष्ट आणि उच्च पात्रता निर्धारित केली आहे.
- (d) त्यांचा कार्यकाल दीर्घ असून त्यांना उच्च वेतन दिले जाते.

बरोबर विधानांच्या संचाची निवड करा :

- (1) केवळ (a) बरोबर आहे. (2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) सर्व बरोबर आहेत.

Consider the following statements about the independence of Judiciary in India :

- (a) Separated from the Executive and Legislature.
- (b) Judges are appointed by the President of India.
- (c) Constitution has prescribed specific and high qualifications for judges.
- (d) Their tenure is long and are paid high salaries.

Choose the right combination of correct statements :

- (1) (a) alone is correct. (2) (a) and (b) are correct.
- (3) (a), (b) and (c) are correct. (4) All are correct.

145. राज्यपालाशी संबंधित असलेला खालीलपैकी अयोग्य पर्याय निवडा.

- (1) राज्यपाल हे राज्याचे पहिले नागरिक होय.
- (2) राज्यपालाच्या अभिभाषणाने विधानसभेच्या अधिवेशनाची सुरुवात होते.
- (3) राज्यपाल मंत्री परिषदेचे प्रमुख असतात.
- (4) राज्यपाल राज्याचे कार्यकारी प्रमुख असतात.

Select incorrect statement of the following, related to the Governor :

- (1) The Governor is the first citizen of the state.
- (2) Vidhan Sabha Session begins with the address by the Governor.
- (3) The Governor is the head of the Council of Ministers.
- (4) The Governor is the executive head of the state.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

146. कोणत्या राज्यात राज्य विधीमंडळाचे द्विगृही सभागृह नाही ?

- (1) आसाम (2) बिहार (3) कर्नाटक (4) महाराष्ट्र

Which state does not have two houses of legislature ?

- (1) Assam (2) Bihar (3) Karnataka (4) Maharashtra

147. धर्मनिरपेक्ष किंवा धर्मातीत राज्य ही संकल्पना कोणत्या घटनादुरुस्तीनुसार अंमलात आणली गेली ?

- (1) 1976 ची 42 वी घटनादुरुस्ती (2) 1977 ची 43 वी घटनादुरुस्ती
(3) 1978 ची 44 वी घटनादुरुस्ती (4) 1980 ची 45 वी घटनादुरुस्ती

The concept of secular state was implemented according to an amendment in the Constitution, by which of the following ?

- (1) 42nd Amendment of 1976 (2) 43rd Amendment of 1977
(3) 44th Amendment of 1978 (4) 45th Amendment of 1980

148. योग्य जोड्या लावा :

यादी - I

यादी - II

(a) महाधिवक्ता	(i) घटनात्मक व कार्यकारी प्रमुख
(b) मुख्यमंत्री	(ii) राज्यातील सर्वाधिक प्रभावी संस्था
(c) राज्यपाल	(iii) मंत्रीमंडळरूपी कमानातील मध्यवर्ती दगड
(d) मंत्रीमंडळ	(iv) कायदेशीर सल्लागार

(a) (b) (c) (d)

- (1) (iv) (iii) (i) (ii)
(2) (i) (ii) (iii) (iv)
(3) (ii) (iv) (i) (iii)
(4) (iii) (i) (iv) (ii)

Match the following :

List - I

List - II

(a) Advocate-General	(i) Constitutional and Executive Head
(b) The Chief Minister	(ii) The most powerful institution in the state
(c) The Governor	(iii) Key-stone of the Cabinet arch
(d) Council of Ministers	(iv) Legal Advisor

(a) (b) (c) (d)

- (1) (iv) (iii) (i) (ii)
(2) (i) (ii) (iii) (iv)
(3) (ii) (iv) (i) (iii)
(4) (iii) (i) (iv) (ii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

49

149. खालील विधानांचा विचार करा. (A आणि R)

विधान (A) : विधी विषयक संबंधाबाबत केंद्र सरकारचे स्थान घटक राज्यांपेक्षा श्रेष्ठ आहे.

कारण (R) : सामायिक सूचीत किंवा राज्य सूचीत न सांगितलेल्या कोणत्याही बाबीसंबंधी कायदा करण्याचा संपूर्ण अधिकार संसदेला आहे.

पुढील पर्यायामधून तुमच्या उत्तराची निवड करा :

- (1) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत, परंतु (R) हे (A) चे बरोबर कारण नाही.
- (2) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य असून (R) हे (A) चे बरोबर कारण आहे.
- (3) (A) खोटे आहे, परंतु (R) सत्य आहे.
- (4) (A) सत्य आहे, परंतु (R) खोटे आहे.

Consider the following statements (A) and (R)

Assertion (A) : Regarding the legislative matters position of the Central Government is superior to that of states.

Reason (R) : The Parliament has exclusive powers to make a law with respect to any matter not enumerated in the Concurrent List or State List.

Select your answer from the following alternatives :

- (1) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation for (A).
- (2) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation for (A).
- (3) (A) is false, but (R) is true.
- (4) (A) is true, but (R) is false.

150. राज्यघटनेतील उद्देशपत्रिकेत (प्रस्तावनेत) 'लोकशाही', 'गणराज्य', 'धर्मनिरपेक्ष', 'सार्वभौम', 'समाजवादी' या संज्ञा आढळतात. त्या कोणत्या क्रमाने आढळतात ?

- (1) समाजवादी, सार्वभौम, गणराज्य, लोकशाही, धर्मनिरपेक्ष
- (2) सार्वभौम, समाजवादी, धर्मनिरपेक्ष, लोकशाही, गणराज्य
- (3) गणराज्य, लोकशाही, धर्मनिरपेक्ष, सार्वभौम, समाजवादी
- (4) सार्वभौम, धर्मनिरपेक्ष, समाजवादी, लोकशाही, गणराज्य

Terms 'Democratic', 'Republic', 'Secular', 'Sovereign', 'Socialist' appear in the Preamble to the Constitution. In what sequence do they appear ?

- (1) Socialist, Sovereign, Republic, Democratic, Secular
- (2) Sovereign, Socialist, Secular, Democratic, Republic
- (3) Republic, Democratic, Secular, Sovereign, Socialist
- (4) Sovereign, Secular, Socialist, Democratic, Republic

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

50

151. ब्लूटूथ प्रणालीचा मुलभूत घटक कोणता आहे ?

- (1) फ्रेम रिले (2) पेट्रीनेट (3) पिकोनेट (4) पार्कनेट

What is the basic unit of a Bluetooth system called ?

- (1) Frame relay (2) Petrinet (3) Piconet (4) Parknet

152. खालीलपैकी कोणती पद्धत बायोमेट्रीक सुरक्षा व ओळख अवलंबण्याकरिता आधुनिक व सुरक्षित आहे ?

- (1) हाताच्या तळव्याची ओळख/मान्यता (2) डोळ्याच्या दृष्टिपटलाची ओळख/मान्यता
(3) मेंदूचे मानचित्रण (4) हाताच्या तळव्यांमधील शिरांची ओळख/मान्यता

Which of the following is the latest and secure way to implement biometric security and identification with the help of computers ?

- (1) Palm Recognition (2) Retina Recognition
(3) Brain Mapping (4) Veins Recognition of Palm

153. अशांतता निर्माण होईल अशी माहिती पाठविणारा ई मेल कोणता गुन्हा म्हणून नोंद होतो ?

- (1) कलम 503 IPC (2) कलम 420 IPC
(3) कलम 499 IPC (4) कलम 500 IPC

The offence of sending threatening email is a crime under :

- (1) Section 503 IPC (2) Section 420 IPC
(3) Section 499 IPC (4) Section 500 IPC

154. TCP/IP च्या परिवहन स्तरामधील दोन प्रोटोकॉलपैकी एक आहे प्रसारण नियंत्रण (ट्रान्समिशन कंट्रोल) प्रोटोकॉल, तर दुसरा कोणता ?

- (1) युजर डेटाग्राम प्रोटोकॉल (2) इंटरनेट प्रोटोकॉल
(3) हायपरटेक्स्ट ट्रान्सफर प्रोटोकॉल (4) CSMA/CD प्रोटोकॉल

Out of the two protocols in the transport layer of TCP/IP reference model, one is Transmission Control Protocol. Which is the other ?

- (1) User Datagram Protocol (2) Internet Protocol
(3) Hypertext Transfer Protocol (4) CSMA/CD Protocol

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

51

155. 'डाटा डिडलिंग' कशा प्रकारचा सायबर आघात आहे?

(1) कच्च्या माहितीमध्ये बदल	(2) माहिती खराब
(3) संगणक बंद पडणे	(4) संगणक सुरू होऊन बंद पडणे.

What type of cyber attack is Data Diddling ?

(1) Alteration of the raw data	(2) Data corrupted
(3) Computer switch off	(4) Computer reset

156. कोणता लोकप्रिय चर्चागट म्हणून इंटरनेटवर उपलब्ध आहे?

(1) नेटस्केप	(2) मायक्रोसॉफ्ट	(3) मोझीला	(4) याहू ग्रुप

Which one is a famous discussion group available on internet ?

(1) Netscape	(2) Microsoft	(3) Mozilla	(4) Yahoo Group

157. हे एक संगणकावर आधारित साधन आहे जे, ज्या वस्तू अस्तित्वात आहेत आणि ज्या घटना पृथ्वीतलावर घडतात, यांचे मानचित्रण व पृथक्करण करते. हे साधन सर्वसाधारण माहिती समुहावरील प्रक्रियांचे, उदाहरणार्थ प्रश्न व सांख्यिकीय पृथक्करण व एकत्रीकरण करते. हे एकत्रीकरण अनन्य दृश्यपद्धतीने आणि भौगोलिक पृथक्करणाचे नकाशाद्वारे होणारे फायदे स्पष्ट करते.

(1) GPS	(2) नॅव्हिगेशन (परिवहन)
(3) रिमोट सेन्सिंग	(4) GIS

_____ is a computer based tool for mapping and analysing things that exist and events that happen on earth. This tool integrates common database operations, such as query and statistical analysis with the unique visualization and geographic analysis benefits offered by maps.

(1) GPS	(2) Navigation
(3) Remote sensing	(4) GIS

158. जे दळणवळण (संचार) मानक अनेक प्रमुख ईलेक्ट्रॉनिक उपकरणांच्या उत्पादकांनी विकसीत केलेले आहे, ते _____ आहे. हे मानक, उपकरण वापरकर्ता त्यावर जे वाजवितो, ते सर्व स्मरणशक्तीत साठवून ठेवते व एका आज्ञेसरशी ती फीत पुन्हा वाजवून दाखविते. इथे संगणक एक टेप-रेकॉर्डरचे काम करतो जो ध्वनी हवेच्या कंपनांच्या रुपात साठवतो व एखादा ध्वनी कसा निर्माण करावा याची माहिती देखील साठवतो.

(1) MIDI	(2) MP3	(3) MPEG	(4) AVI

A communication standard developed by major electronic instruments manufacturers is _____. This standard memorises anything the user plays, and plays it back on command. Here a computer acts as a tape recorder which stores sound as air vibrations and also stores information as to how to create a certain sound.

(1) MIDI	(2) MP3	(3) MPEG	(4) AVI

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

52

159. RTGS चे दीर्घरूप कोणते आहे ?

(1) Real Time Gross Settlement	(2) Real Time GO system
(3) Real Time GCO system	(4) वरीलपैकी एक ही नाही

What does RTGS stand for ?

(1) Real Time Gross Settlement	(2) Real Time GO system
(3) Real Time GCO system	(4) None of the above

160. प्रत्येक समयक्षणी, प्रत्येक प्रोटोकॉल यंत्र, एका विशिष्ट स्थितीमध्ये असते. ही स्थिती त्या यंत्राशी संबंधित परिवर्ती घटकांचे सर्व मूल्य तसेच प्रोग्रॅम काउंटर यापासून बनलेली असते. ही संकल्पना अनेक प्रारूपांमध्ये वापरलेली आहे. या संकल्पनेला काय म्हणतात ?

(1) रिचेबिलिटी अॅनालिसिस (विश्लेषण)	(2) सिमीत स्थिती यंत्र (फाइनाइट स्टेट मशीन)
(3) कार्य स्थिती खंड/भाग (टास्क स्टेट सेगमेंट)	(4) प्रोटोकॉल स्थिती यंत्र (प्रोटोकॉल स्टेट मशीन)

Each protocol machine is always in a specific state at every instant. Its state consists of all the values of its variables, including the program counter. What is this concept used in many protocol models known as ?

(1) Reachability analysis	(2) Finite state machine
(3) Task state segment	(4) Protocol state machine

161. 'लॉजिक बॉम्ब' हा संगणक विषाणू कसा प्रोग्रॅम आहे ?

(1) स्वतंत्र	(2) परावलंबी
(3) छोटा	(4) चांगला

Logic bombs in computer viruses form which type of programme ?

(1) Independent programme	(2) Dependent programme
(3) Small function	(4) Good programme

162. DVD हे कशाचे उदाहरण आहे ?

(1) आऊटपुट डिव्हाईस	(2) ऑप्टिकल डिस्क
(3) हार्ड डिस्क	(4) सॉलीड स्टेट स्टोरेज डिव्हाईस

What is DVD an example of ?

(1) Output device	(2) Optical disc
(3) Hard disk	(4) Solid state storage device

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

53

163. माहिती वाहून नेण्याचा दर कश्या मध्ये मोजतात ?

- (1) के जी एस (2) एम जी एस (3) बी पी एस (4) पी पी एस

In which form is the data transfer rate measured ?

- (1) kgs (2) mgs (3) bps (4) pps

164. एक प्रणाली किंवा एक सॉफ्टवेअर प्रोग्रॅम ज्यायोगे संगणक दुरध्वनीच्या कॉलना उपयोगकर्त्याच्या संगणकामार्फत उत्तर देऊ शकतो, बाहेरील उपयोगकर्त्यांचे संदेश घेऊ व साठवू शकतो आणि संचिकेमध्ये साठविलेली माहिती वापरू शकतो, अशी प्रणाली _____ आहे.

- (1) EPABX (2) टेलीटेक्स्ट
(3) बुलेटीन बोर्ड सिस्टीम (4) संगणकीय कॉन्फरन्सींग

A system or a software program which permits the computer to answer telephone calls from user's computers, accepts and stores messages from outside users and allows access to the information stored in its files is known as _____.

- (1) EPABX (2) Teletext
(3) Bulletin Board System (4) Computer Conferencing

165. एक संगणकाचे जाळे ज्यामध्ये समान स्रोत व गंतव्य असणारे सर्व पॅकेट्स समान मार्गक्रमण करतात, परंतु हे पॅकेट्स गंतव्याच्या ठिकाणी वेगवेगळ्या वेळेला पोहोचतात, जर संसाधनाचे वाटप ही प्रमुख मागणी असेल तर असे संगणकाचे जाळे खालील प्रकारात मोडते-

- (1) डेटाग्राम जाळे (2) व्हर्च्युअल-सर्कट जाळे
(3) पॅकेट-स्वीच जाळे (4) सर्कट स्वीच जाळे

A network in which all packets belonging to the same source and destination travel the same path, but the packets may arrive at destination with different delays & resource allocation is on demand, is known as _____.

- (1) Datagram network (2) Virtual - circuit network
(3) Packet switched network (4) Circuit switched network

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

166. एका विज्ञापन/जाहिरात कंपनीला आपले उत्पादनाचे खरेदी-विक्री पणन करण्यासाठी खालील वैशिष्टे असणे स्वाभाविक आहे :

(a) उत्स्फूर्त दृश्यमान/चित्रमय सारांश	(b) गतिशील समय आधारित माध्यम
(c) सहजपणे ध्यान/लक्ष आकर्षून घेणे	(d) जे चित्रित करता येत नाही, ते दाखविणे
(e) शैली आणि मोहकता यावर जोर देणे	(f) जे अजून बनलेले नाही, ते दाखविणे

वरील वैशिष्टे साध्य करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते संगणक तंत्रज्ञान कंपनीने अवलंबवावे ?

(1) अॅडवेअर	(2) संगणक चित्रदर्शी (कॉम्प्युटर ग्राफीक्स)
(3) चलतचित्र (ॲनिमेशन)	(4) दूरध्वनीद्वारे खरेदी-विक्री पणन (टेली-मार्केटींग)

An advertising company needs to incorporate following features for marketing their product :

(a) Quick visual summary	(b) Dynamic, time-based medium
(c) Easily grab attention	(d) Show what cannot be photographed
(e) Emphasize style and glamour	(f) Show what has not been built yet

What kind of computer technology the company should use ?

(1) Add - ware	(2) Computer Graphics
(3) Animation	(4) Tele - Marketing

167. 'विन्डो व्हिस्टा' हे कोणत्या प्रकारचे उदाहरण आहे ?

(1) उपयोगिता सॉफ्टवेअर	(2) कार्यप्रणाली
(3) हार्डवेअर	(4) एक ही नाही

What is Window Vista an example of ?

(1) Application software	(2) Operating system
(3) Hardware	(4) None of the above

168. संगणकांमधून माहिती देवाण व घेवाण करण्याच्या नियमावलीस काय म्हणतात ?

(1) प्रोग्रॅम	(2) प्रोटोकॉल	(3) प्रोसिजर	(4) हायपरलिंक

What are the rules for exchanging data between computers called ?

(1) Program	(2) Protocol	(3) Procedure	(4) Hyperlink

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

55

169. VOIP हे कोणत्या प्रकारात मोडत नाही ?

- (1) VOIP ॲडॉप्टर (2) ब्रॉडबॅन्ड (3) VOIP फोन (4) इन्ट्रानेट

What a type VOIP is not ?

- (1) VOIP Adopter (2) Broad Band (3) VOIP phone (4) Intranet

170. कोणास “डिजिटल सिग्नेचर सर्टीफिकेट” देण्याचे अधिकार सेक्शन 24 च्या अंतर्गत दिले आहेत ?

- (1) कॉपीराईट अथोरीटी (2) सर्टीफाईंग अथोरीटी
(3) ट्रिब्युनल कोर्ट (4) यापैकी नाही

Who has been granted a licence to issue a digital signature certificate under Section 24 ?

- (1) Copyright authority (2) Certifying authority
(3) Tribunal court (4) None of the above

171. कोणते एक प्रकारचे संगणक नेटवर्क आहे ?

- (1) रिंग (2) रॉऊंड (3) आय पी (4) WHO

Which one is a type of computer network ?

- (1) Ring (2) ROUND (3) IP (4) WHO

172. चुंबकीय जीवाणू जे लोह उपभोगतात व सुक्ष्म चुंबक स्वतःमध्ये तयार करतात (संगणकातील हार्ड-डिस्क प्रमाणे) असे जीवाणू खालीलपैकी कोणत्या संगणकाचे मुख्य भाग आहेत ?

- (1) ग्रीड संगणक (2) क्लाऊड संगणक
(3) क्वांटम संगणक (4) बायो संगणक

The magnetic bacteria which ingest the iron, create tiny magnets inside themselves similar to those in PC board drives, are the main building blocks of _____.

- (1) Grid computer (2) Cloud computer
(3) Quantum computer (4) Bio-computer

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

GO2

56

173. बोगस websites किंवा सायबर फ्रॉड सारखे गुन्हे भारतीय दंडविधान कायद्यातील कोणत्या कलमाखाली येतात ?

(1) कलम 503	(2) कलम 420
(3) कलम 500	(4) एकही नाही

Under which section of the IPC (Indian Penal Code) the offences like bogus websites, cyber fraud are covered ?

(1) Section 503 IPC	(2) Section 420 IPC
(3) Section 500 IPC	(4) None

174. क्षमतेपेक्षा जास्त मागणीची नोंद संगणकाच्या विविध भागांकडे येणे यास काय म्हणतात ?

(1) हॅकिंग	(2) बॉम्बिंग
(3) थेफ्टिंग अथवा चोरणे	(4) डिनायल ऑफ सर्व्हिस

What is flooding computer resources with more requests than its capacity called ?

(1) Hacking	(2) Bombing
(3) Theftting	(4) Denial of service

175. श्रुती-दृष्टी हे ॲप्लीकेशन कोणत्या गोष्टींना जोडते ?

(1) टेक्स्ट टू स्पीच	(2) टेक्स्ट टू ब्रेल
(3) (1) व (2) दोन्ही	(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

What does Shruti - Drishti application combine ?

(1) Text to speech	(2) Text to Brail
(3) Both (1) and (2)	(4) None of the above

176. मानवी हक्कांचा जागतिक जाहीरनामा केंव्हा स्वीकारण्यात आला ?

(1) 10 डिसेंबर 1948	(2) 9 डिसेंबर 1949
(3) 10 जानेवारी 1948	(4) 1 जानेवारी 1950

When was the Universal Declaration of Human Rights adopted ?

(1) 10 th December 1948	(2) 9 th December 1949
(3) 10 th January 1948	(4) 1 st January 1950

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

57

GO

177. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 च्या कलम 8 नुसार राज्य सरकार प्रत्येक जिल्ह्याकरीता कोणाची नियुक्ती करते ?

(1) संरक्षण अधिकारी	(2) पोलीस अधिकारी
(3) वार्डन	(4) पालक

As per section 8 of the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 whom does the State Government appoint for each district ?

(1) Protection officer	(2) Police officer
(3) Warden	(4) Guardian

178. रिकामी जागा भरा.

कौटुंबिक हिंसाचाराची व्याख्या कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 च्या कलम _____ मध्ये केली आहे.

(1) 3	(2) 5	(3) 7	(4) 9

Fill in the blank appropriately.

Expression "Domestic Violence" has been defined in section _____ of the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005.

(1) 3	(2) 5	(3) 7	(4) 9

179. अनुसूचित जाती अनुसूचित जमाती वरील अत्याचारास प्रतिबंध कायदा, 1989 मध्ये गुन्हा-संबंधी शिक्षा कोणत्या कलमा मध्ये नमूद केली आहे ?

(1) 4	(2) 3	(3) 5	(4) 7

Under which section in the Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 is a punishment for offences of atrocities given ?

(1) 4	(2) 3	(3) 5	(4) 7

180. राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोग म्हणजे, मानव अधिकार कायदा, 1993 च्या कोणत्या कलमा अन्वये गठित करण्यात आलेले आयोग ?

(1) 2	(2) 3	(3) 4	(4) 5

The National Human Rights Commission means the Commission constituted under which section of the Human Rights Act, 1993 ?

(1) 2	(2) 3	(3) 4	(4) 5

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

181. रिकामी जागा योग्य पर्याया ने भरा.

मानव अधिकार संरक्षण कायदा, 1993 द्वारे अध्यक्ष म्हणून निवड झालेली व्यक्ती तिने कार्यालयात पद स्वीकारल्यापासून 5 वर्षे अथवा वयाचे _____ वर्षे, जो काळ आधी असेल तो पर्यंत राहू शकते.

- (1) 58 (2) 60 (3) 70 (4) 75

Fill in the blank with the appropriate option.

A person appointed as chairperson under the Protection of Human Rights Act, 1993 shall hold office for a term of 5 years from the date on which he enters upon his office or until he attains the age of _____ years whichever is earlier.

- (1) 58 (2) 60 (3) 70 (4) 75

182. कौटुंबिक हिंसाचारा-पासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 च्या कलम 12 (1) च्या अर्जावरील आदेश देतांना न्यायदंडाधिकारी पीडित व्यक्तीस आर्थिक साहाय्य या अधिनियमाच्या कोणत्या कलमाखाली देतात ?

- (1) 19 (2) 20 (3) 18 (4) 21

As per section 12 (1) of the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005, the Magistrate orders monetary relief under which section of the said Act ?

- (1) 19 (2) 20 (3) 18 (4) 21

183. मानव अधिकार कायद्याच्या कोणत्या कलमा नुसार एखाद्या व्यक्तीने आयोगापुढे साक्ष देतांना केलेले वक्तव्य त्याच्या विरुद्ध कोणत्याही दिवाणी किंवा फौजदारी खटल्यात वापरता येणार नाही ?

- (1) 14 (2) 15 (3) 16 (4) 17

As per which section of the Protection of Human Rights Act, no statement made by a person in course of giving evidence before the Commission shall be used against him in any civil or criminal proceedings ?

- (1) 14 (2) 15 (3) 16 (4) 17

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

184. रिकाम्या जागा भरा.

नागरी हक्क संरक्षण कायदा 1955 नुसार शिक्षा झालेली व्यक्ती दुसऱ्यावेळी परत दोषी आढळल्यास तीस कमीतकमी सहा महिने व जास्तीत जास्त _____ कारावास व कमीत कमी रुपये 200 व जास्तीत जास्त रुपये _____ चा दंड द्यावा लागेल.

(1) 2 वर्षे, 400 रुपये	(2) 1 वर्षे, 500 रुपये
(3) 1 वर्षे, 1000 रुपये	(4) 2 वर्षे, 700 रुपये

Fill in the blanks :

A person convicted under the Protection of Civil Rights Act, 1955 commits an offence for second time and is convicted shall be punished with imprisonment for not less than six months and not more than _____ and fine not less than rupees 200 and not more than rupees _____.

(1) 2 years, Rs. 400	(2) 1 year, Rs. 500
(3) 1 year, Rs. 1000	(4) 2 years, Rs. 700

185. हुंडा प्रतिबंध कायदा 1961 अन्वये खालील पैकी कोणती संज्ञा 'हुंडा' होत नाही ?

- (a) लग्ना-निमित्त एक पक्षाकडून दुसऱ्या पक्षास दिलेली एखादी मिळकत.
 (b) लग्ना-निमित्त एका पक्षाकडून दुसऱ्या पक्षास दिलेली एखादी मौल्यवान रोखा.
 (c) मुस्लीम वैयक्तिक कायदा(शरीयत) लागू असणाऱ्या पक्षांनी लग्ना-निमित्त दिलेले दहेज अथवा मेहर.

- (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) फक्त (c)

Which of the following is not included as 'Dowry' in the Dowry Prohibition Act, 1961 ?

- (a) Any property given by one party to the other party in marriage.
 (b) Any valuable security given by one party to another party in marriage.
 (c) Dower or Mahr in case of person to whom muslim personal law (shariat) applies

- (1) (a) and (b) (2) (b) only (3) (a) only (4) (c) only

186. रिकामी जागा योग्य पर्याया ने भरा.

फौजदारी संहिता कलम _____ नुसार अटकपूर्व जामीन हे अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, 1989 नुसार आरोपी असणाऱ्या व्यक्तीस लागू राहणार नाही.

- (1) 439 (2) 438 (3) 437 (4) 436

Fill in the blank with correct option.

The provisions of section _____ Cr. P. C regarding anticipatory bail are not applicable in relation to any case involving the arrest of any person on an accusation of having committed an offence Under Scheduled Castes and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989.

- (1) 439 (2) 438 (3) 437 (4) 436

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

187. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मधील क्रमवार कोणत्या कलमानुसार (1) धार्मिक निःसमर्थता, सामाजिक निःसमर्थता व (3) इतर अस्पृश्यता पाळतांना होणाऱ्या अपराधा बद्दल शिक्षेची तरतूद केलेली आहे ?

- (1) कलम 2, 10 आणि 11 (2) कलम 3, 4 आणि 7
(3) कलम 1, 2 आणि 4 (4) कलम 5, 9 आणि 12

Under which section of the Protection of Civil Rights Act, 1955, are the provisions of punishment for (1) enforcing religious disabilities (2) enforcing social disabilities and (3) other offences arising out of untouchability given ?

- (1) Sec. 2, 10 and 11 (2) Sec. 3, 4 and 7
(3) Sec. 1, 2 and 4 (4) Sec. 5, 9 and 12

188. मानवी हक्क संरक्षण कायदा, 1993 हा केंव्हा पासून अस्तित्वात आला ?

- (1) 15 ऑगस्ट 1993 (2) 28 सप्टेंबर 1993
(3) 15 ऑक्टोबर 1993 (4) 28 डिसेंबर 1993

When did the Protection of Human Rights Act, 1993 come into force ?

- (1) 15th August 1993 (2) 28th September 1993
(3) 15th October 1993 (4) 28th December 1993

189. मानव अधिकार संरक्षण, कायदा, 1993 च्या कोणत्या कलमा अन्वये राष्ट्रीय आयोगातील सदस्यांना काढून टाकता येते ?

- (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

According to which section of the Protection of Human Rights Act, 1993 can a member of the National Commission be removed :

- (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

190. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, 1989 च्या कलम 10 नुसार विशेष न्यायालयास, या कायद्याच्या प्रकरण-II मध्ये नमूद असलेले अपराध करण्याची शक्यता असलेल्या व्यक्तीस अनुसूचित वस्तीतून जास्तीत जास्त किती काळ करता हद्दपार करता येते ?

- (1) चार वर्षे (2) एक वर्ष (3) दोन वर्षे (4) पाच वर्षे

As per section 10 of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989, for how much period to the maximum can the special court remove from the scheduled area any person likely to commit offence under chapter - II ?

- (1) four years (2) one year (3) two years (4) five years

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

61

G

191. खालीलपैकी कुठल्या राज्यामध्ये राज्य मानवी हक्क आयोग प्रस्थापित करण्यात आला आहे ?

(1) अरुणाचल प्रदेश	(2) त्रिपुरा
(3) मेघालय	(4) केरळ

Which of the following states in India has constituted the State Human Rights Commission ?

(1) Arunachal Pradesh	(2) Tripura
(3) Meghalaya	(4) Kerala

192. हुंडा प्रतिबंध कायदा, 1961 च्या कलम 2-नुसार 'हुंडा' या संज्ञेचा संदर्भ घेऊन भारतीय दंड विधान संहितेत दुरुस्ती करून कोणते कलम त्यास जोडण्यात आले ?

(1) 513 - अ	(2) 303 - ब	(3) 304 - ब	(4) 302 - क

Which section was inserted into the Indian Penal Code with reference to section 2 - Meaning of 'Dowry' under the Dowry Prohibition Act, 1961 ?

(1) 513 - A	(2) 303 - B	(3) 304 - B	(4) 302 - C

193. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम, 2005 यात अपील बाबतची तरतूद कोणत्या कलमा अन्वये केली आहे ?

(1) 27	(2) 28	(3) 29	(4) 30

In the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 the provision for appeal is given in which section of the said act ?

(1) 27	(2) 28	(3) 29	(4) 30

194. रिकामी जागा भरा.

मानव अधिकार संरक्षण कायदा, 1993 अन्वये राष्ट्रीय अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीचे आयोग हे भारतीय राज्यघटनेच्या कलम _____ द्वारे निर्देशित राष्ट्रीय अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीचे आयोग होय.

(1) 336	(2) 338	(3) 335	(4) 337

Fill in the blank.

As per the Protection of Human Rights Act, 1993 the National Commission for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes means the National Commission for Scheduled Castes and Scheduled Tribes referred to in article _____ of the Constitution.

(1) 336	(2) 338	(3) 335	(4) 337

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

195. मानवी हक्कांच्या जाहीरनाम्याचा पहिला आंतराष्ट्रीय प्रयत्न याच्या माध्यमातून करण्यात आला :

- (1) मानवी हक्कांचा जागतिक जाहीरनामा, 1948
- (2) नागरिक व राजकीय हक्कांचा अंतराष्ट्रीय करारनामा, 1966
- (3) आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक हक्कांचा अंतराष्ट्रीय करारनामा, 1966
- (4) वरीलपैकी कोणताही नाही

First International attempt for codification of Human Rights was made through the :

- (1) Universal declaration of Human Rights, 1948.
- (2) International Covenant on Civil and Political Rights, 1966.
- (3) International Covenant on Economical, Social and Cultural Rights, 1966.
- (4) None of the above.

196. योग्य पर्यायांनी रिकाम्या जागा भरा.

हुंडा प्रतिबंध कायदा 1961, अन्वये हुंडा देणे अथवा घेणे, अथवा देण्या-घेण्यास प्रवृत्त करणाऱ्या व्यक्तिस कमीत-कमी _____ वर्षे इतक्या मुदतीच्या कारावासाची आणि कमीत कमी रुपये _____ अथवा अशा हुंड्याच्या मूल्या इतकी रक्कम, यापैकी जी रक्कम जास्त असेल इतक्या रकमेची दंडाची शिक्षा करण्याची तरतूद आहे.

(1) 5 वर्षे, रु. 15000	(2) 2 वर्षे, रु. 10000
(3) 10 वर्षे, रु. 20000	(4) 1 वर्ष, रु. 5000

Fill in the blanks correctly.

As per the Dowry Prohibition Act, 1961, if any person gives or takes or abets the giving or taking of dowry, he shall be punishable with imprisonment for a term which shall not be less than _____ years and with fine which shall not be less than _____ rupees or the amount of dowry which-ever is more.

(1) 5 years, Rs. 15000	(2) 2 years, Rs. 10000
(3) 10 years, Rs. 20000	(4) 1 year, Rs. 5000

197. “अस्पृश्य” तेच्या कारणा वरून अनुसूचित जातीच्या सदस्याचा जो अपमान करील किंवा करण्याचा प्रयत्न करील त्यास नागरी हक्क संरक्षण कायदा 1955 अन्वये कोणत्या कलमानुसार शिक्षा होईल ?

(1) 7 (1) (अ)	(2) 7 (1) (ब)	(3) 7 (1) (क)	(4) 7 (1) (ड)

The punishment for insult or attempt to insult on the grounds of “untouchability” of a member of scheduled caste is given in which section of the Protection of Civil Rights Act, 1955 ?

(1) 7 (1) (a)	(2) 7 (1) (b)	(3) 7 (1) (c)	(4) 7 (1) (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

63

198. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम 1993 च्या कलम 36(2) प्रमाणे, कुठल्याही मानवी हक्काच्या उल्लंघनाबाबत मानवी हक्क उल्लंघित झाल्या दिवसापासून, चौकशी करण्याची आयोगाला किती काळ मर्यादा आहे ?

- (1) सहा महिने (2) एक वर्ष (3) दोन वर्षे (4) पाच वर्षे

According to section 36(2) of the Protection of Human Rights Act 1993, what is the time limit for the Commission to enquire into any matter of violation of Human Rights, from the date on which the act constituting violation of human rights is alleged to have been committed ?

- (1) Six months (2) One year (3) Two years (4) Five years

199. भारताने अंगीकारलेल्या घटनेच्या कोणत्या अनुच्छेदानुसार अस्पृश्यता नष्ट करण्यात आलेली असून ती कोणत्याही प्रकारे पाळण्यास मनाई करण्यात आलेली आहे ?

- (1) 14 (2) 15 (3) 17 (4) 19

As per which Article of the Indian Constitution, the untouchability is abolished and its practice in any form is prohibited ?

- (1) 14 (2) 15 (3) 17 (4) 19

200. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण कायदा, 2005 मध्ये दिलेल्या अधिकारानुसार करण्यात येणाऱ्या तक्रारी-शिवाय भारतीय दंड विधान संहितेच्या कोणत्या कलमा अन्वये स्वतंत्र तक्रार करण्याचा देखील हक्क पीडित महिलेला असतो ?

- (1) 353 (2) 498 (अ) (3) 337 (4) 332

Under the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005, besides the right under this act, the victim woman has the right to file a separate complaint under which section of Indian Penal Code ?

- (1) 353 (2) 498 (A) (3) 337 (4) 332

- o o o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायंकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायंकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK